Jaargang 107. Dingsdag, 12 September 1848. No. 73.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de *Provincie Groningen*, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de PASSAGIE MET RIJTUIGEN over de *BRILTIL*, liggende in den PUINWEG van *GRONINGEN* naar *STROOBOS*, wederom is **GEOPEND.**

GRONINGEN, 7 September 1848. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:* RENGERS.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van het Publiek, dat, wegens het HERLEGGEN des **STRAATWEGS** op den **DAM**, door de GRACHT voor de STEENTILPOORT, de PASSAGIE voor RIJTUIGEN door die Poort zal zijn **GESLOTEN**, van en met den 11den tot en met den 16den dezer.

Gedaan te *Groningen*, den 7den September 1848.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de Raad dezer Stad, bij het hier achter geplaatst besluit van den 12den Augustus 1848, heeft vastgesteld:

I. een REGLEMENT op het gebruik der **STADS WAAG**, tevens inhoudende de INSTRUCTIE voor den **BOEKHOUDER** en verder tot die DIENST en die bij het **BOTERHUIS** van Stads wege aangestelde PERSONEN, en

II. een REGLEMENT op het **BOTERHUIS**;

Wijders, dat door den Raad is bepaald, dat die Reglementen met den eersten October aanstaande in werking zullen worden gebragt.

En opdat deze kome ter kennis van een' ieder', zal dezelve met het gemeld Raadsbesluit worden gedrukt en aangeslagen en voorts in de Groninger Courant geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 31sten Augustus 1848.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

De **RAAD** der Stad *Groningen*, —

Gelezen het rapport van Heeren GECOMMITTEERDEN, in wier handen, bij beschikking van den 28sten April ll., no. 4481, om berigt en consideratiën zijn gesteld de ontworpene Reglementen voor de WAAG en het BOTERHUIS, benevens eene missive van de KAMER VAN KOOPHANDEL en FABRIJKEN, van den 3den December 1847, no. 606, daartoe betrekkelijk;

Overwegende, dat het noodig is, het REGLEMENT op het BOTERHUIS, gepubliceerd den 25sten Junij 1818, en het Reglement op het gebruik der STADS WAAG, tevens inhoudende de INSTRUCTIE voor den BOEKHOUDER en den WEGER bij dezelve, gepubliceerd den 11den Maart 1833, door andere verordeningen te doen vervangen; —

Heeft besloten, de navolgende Reglementen op de gemelde inrigtingen vast te stellen:

I. *REGLEMENT op het gebruik der STADS WAAG, tevens inhoudende de Instructie voor den BOEKHOUDER en verder tot die dienst, en die bij het BOTERHUIS van Stads wege aangestelde personen.*

Art. 1. Het zal een' ieder' vrijstaan, zijne goederen op de Waag te laten wegen, tegen betaling van het vastgestelde Waagloon, waarvan de verkooper en kooper ieder de helft betalen.

Art. 2. De Waag zal geopend zijn op de volgende tijden:

Van den 1sten April tot den 1sten September, van des morgens te zeven tot des avonds te zes uren;

Van den 1sten September tot den 1sten November en gedurende de maand Maart van des morgens te zeven tot des avonds te vijf uren;

Van den 1sten November tot den 1sten Maart van des morgens te acht tot des avonds te vier uren. De dienst wordt echter voortgezet, zoolang er Goederen ter weging zijn, ook over den bij dezen bepaalden tijd.

Art. 3. Alle Goederen zullen naauwkeurig worden gewogen met eenen behoorlijken doorslag, zonder meer.

Art. 4. Alle Goederen, die ter Waag worden gebragt, zullen geregeld en naar orde van aanbrenging worden gewogen.

Art. 5. De dienst aan de Waag wordt opgedragen aan een' Boekhouder, een' Weger en een' Waagdrager, die tevens dezelfde betrekking aan het Boterhuis zullen vervullen.

De Boekhouder en de Stadsweger zullen, ieder op den eed door hem afgelegd, van alle overtredingen der Reglementen op de Waag en op het Boterhuis proces-verbaal opmaken.

Art. 6. De Boekhouder regelt de werkzaamheden en, bij zijn afwezen of van een' of ander' aangestelden persoon, wordt daarin naar rangorde voorzien. Zoodanige afwezigheid zal nimmer eenige vertraging in de werkzaamheden mogen geven en in geen geval van langeren duur, dan van eenen dag mogen zijn, buiten toestemming van den Burgemeester, aan wien, ingeval van ziekte, daarvan eene verklaring van den Geneesheer zal worden overgelegd. Door afwezigheid buitengewone hulp wordende ingeroepen, komen de kosten daarvan ten laste van den afwezigen.

Art. 7. Bij te menigvuldige werkzaamheden op hetzelfde tijdstip voor het gewoon personeel, is het hoofd van de dienst gemagtigd, voor dien tijd buitengewone hulp in te roepen, en zal hij dezelve bij specifieke opgave in rekening mogen brengen.

Art. 8. De aangestelde en tijdelijk in dienst genomene personen zorgen, dat de aangebragte Goederen niet worden beschadigd, en blijven voor alle daaraan toegebragte schade persoonlijk verantwoordelijk.

Art. 9. De Boekhouder is bevoegd, zoodanige hem ondergeschikte personen, die de voorschriften van dit Reglement of van dat op het Boterhuis overtreden, of zich in eenig opzigt aan misbruik van sterken drank, nalatigheid, luiheid of ander pligtverzuim schuldig maken, te straffen, door hun een gedeelte van derzelver loon te onthouden, 't welk echter in geen geval vijf gulden voor iedere straf zal mogen te boven gaan.

De Boekhouder geeft daarvan kennis aan de Commissarissen over de Korenbeurs en verdere Stedelijke Inrigtingen ten dienste van den Handel, met opgave der redenen, die daartoe aanleiding hebben gegeven, zoo mede van zoodanig pligtverzuim, waartegen meer ernstige maatregelen gevorderd worden.

Art. 10. Het is aan ieder' verboden, om aan de Waag tabak te rooken, onder eene boete van *f* 0—60.

Art. 11. De Boekhouder en verdere personen in dienst der Waag en van het Boterhuis zijn verpligt, in de uitoefening hunner werkzaamheden zich jegens een' ieder' bescheiden en dienstvaardig te gedragen. Zij zullen ter zake van hunne werkzaamheden van niemand eenige geschenken, giften of fooijen aannemen en in geen opzigt aan den een' boven den ander', die hunne diensten verlangen, de voorkeur mogen geven.

Art. 12. Zij zullen middelijk of onmiddellijk geen' handel drijven in zoodanige goederen, die een voorwerp van weging bij hen uitmaken, hetzij alleen, hetzij in gemeenschap met anderen of daarin eenig geldelijk belang hebben.

Art. 13. Zij staan onder het onmiddellijk toezigt van Commissarissen voor de Korenbeurs, enz., overeenkomstig hetgene bepaald is bij Art. 37 van het Reglement voor de Korenbeurs te *Groningen*, door den Raad vastgesteld den 11den Januarij 1845.

Art. 14. Zij zijn verpligt, ten allen tijde, op aanvrage van de Commissarissen voor de Korenbeurs, enz., zoodanige inlichtingen te geven, als dezen zullen dienstig achten.

Art. 15. De Boekhouder zal naauwkeurig aanteekening houden van al het gewogene, van de namen der koopers en verkoopers, de woonplaats, zoo die buiten de stad is, de soort der Goederen en het ontvangen Weegloon, in het daartoe bestemd register, en een bewijs van het gewigt aan den belanghebbende kosteloos afgeven.

Art. 16. Indien daarna door eene der partijen een nieuw extract gevraagd wordt, zal daarvoor twintig cents aan den Boekhouder betaald worden, boven het zegel.

Art. 17. De Boekhouder zorgt, dat de balansen, schalen en gewigten onder zijn beheer zich steeds in een volmaakten staat, ook in betrekking tot de Rijksverordeningen, bevinden. De deswege te doene uitgaven zullen hem in rekening vergoed worden; bij belangrijke herstellingen of vernieuwingen zal hij echter verpligt zijn, deswege vooraf de goedkeuring van Burgemeester en Wethouderen te vragen.

Art. 18. De Boekhouder zal moeten zorg dragen, dat het Lokaal der Waag en van het Boterhuis door de onder zijn bestuur staande personen worden schoon en in behoorlijke orde gehouden; dat alles, wat tot de Weging betrekking heeft, op behoorlijken tijd gereinigd wordt, waartoe hij aan hen de middelen zal moeten verschaffen, zonder dat deswege eenige afzonderlijke kosten in rekening mogen worden gebragt.

Art. 19. De Boekhouder zal zorgen, dat van de gereedschappen, aan de Waag of het Boterhuis behoorende, niets vermist raakt. Bij het einde van het jaar, zendt hij daarvan een' behoorlijk geteekenden Inventaris in aan Burgemeester en Wethouderen.

Art. 20. De Boekhouder zal maandelijks, op den 1sten van iedere maand, een' maandstaat van ontvangst en uitgave aan Burgemeester en Wethouderen inleveren.

Art. 21. Dezelve zal maandelijks het bedrag van zijne meerdere ontvangst bij den Stedelijken Ontvanger tegen kwitantie overstorten.

Art. 22. Dezelve zal, na afloop van ieder jaar, vóór het uiteinde van de maand Januarij, rekening en verantwoording doen van zijne ontvangsten en uitgaven.

Art. 23. Voor Weegloon zal worden betaald als volgt:
van 100 Ponden (of daarbeneden)

Koopmanswaren, of zoodanige Goederen, als ter weging zullen worden aangeboden, en van elke 100 Ponden daarboven telkens . . . . . . *f* 0,10.

Van ieder Varken van 100 Ponden of daarbeneden zal worden betaald . . . . . . *f* 0,20.

Van 100 tot en met 200 Ponden . . . . . . *f* 0,30.

Van 200 Ponden of daarboven . . . . . . *f* 0,40.

Boven de 100 Ponden zullen, voor dit Weegloon, de eerste 49 Ponden niet, en 50 Ponden of daarboven voor volle 100 Ponden worden gerekend.

Indien de belanghebbenden mogten verlangen, hunne Goederen op eene van de Waag verwijderde plaats te doen wegen, zal de Boekhouder derwaarts de schalen en gewigten en, des noods, de prikken doen overbrengen; hiervoor zal, boven het Weegloon en de kosten van vervoer, moeten worden betaald een gulden en vijftig cents voor ieder' dag; zullende een gedeelte van een' dag voor een' geheelen dag gerekend worden; ingeval een zegel tot de kwitantie voor het Weegloon mogt vereischt worden, zal dit bovendien moeten betaald worden.

Art. 24. De Boekhouder legt in handen van den Burgemeester den eed of de belofte op zijne bediening af als volgt:

Ik zweer (belove), dat ik de werkzaamheden als Boekhouder der Waag en van het Boterhuis te *Groningen*, aan mij opgedragen, volgens de daaromtrent bestaande of nader vast te stellen Reglementen en Voorschriften, met naauwgezette eerlijkheid en allen ijver zal waarnemen, en in het bijzonder, dat ik, naar mijn beste weten, zorgen zal, dat ieder naar orde, met den meesten spoed en zonder onderscheid van persoon, worde bediend.

Art. 25. De Weger en Waagdrager legt in handen van den Burgemeester den eed of de belofte op zijne bediening af als volgt:

Ik zweer (belove), dat ik de werkzaamheden als Stads Weger (Stads Waagdrager) te *Groningen*, aan mij opgedragen, volgens de daaromtrent bestaande of nader vast te stellen Reglementen en Voorschriften, met naauwgezette eerlijkheid en allen ijver zal waarnemen; dat ik, in het bijzonder, met alle naarstigheid en naauwgezetheid, naar mijn beste weten en vermogen, zorgen zal, dat onpartijdig en zonder aanzien van persoon, eerlijk en regt zullen gewogen worden zoodanige Goederen, waarvan het wegen mij zal worden belast, of waarbij ik behulpzaam zal moeten zijn.

Art. 26 Alle vroegere Reglementen en Bepalingen omtrent de Waag en het Boterhuis worden door dit Reglement ingetrokken en buiten werking gesteld.

II. *REGLEMENT op het BOTERHUIS.*

Art. 1. Het benedenste gedeelte der voormalige Stads Halle is en blijft het Boterhuis voor opslag en verkoop van Boter in vaten te *Groningen*.

Art. 2. Het Boterhuis zal tevens tot eene Waag verstrekken voor den handel in Boter.

Art. 3. De dienst aan het Boterhuis wordt opgedragen aan een' Boekhouder, die ter zijner beschikking zal hebben een' Weger en een' Waagdrager, voor wie de bepalingen van dit Reglement, zoo ook der Instructie, omschreven bij het Reglement op de Waag, verbindende zullen zijn.

Art. 4. Ieder, die Boter in vaten, groot of klein, verkocht of onverkocht, te *Groningen* aanvoert, of te *Groningen* gemaakte Boter in vaten vervoert, zal dezelve naar het Boterhuis moeten opbrengen en dezelve aldaar laten wegen.

Van deze opbrenging en weging is vrijgesteld:

1. Alle Boter, die in vaten door de stad *Groningen* wordt vervoerd, mits dezelve op de in art. 5 vastgestelde dagen en uren ter Wage wordt aangegeven, met vermelding van herkomst en bestemming, en van het voer- of vaartuig voor het verdere vervoer bestemd, waarvan een biljet gratis zal worden afgegeven door den Waagmeester, om te dienen tot geleibiljet.

2. Alle Boter, die reeds aan eene binnenlandsche openbare Waag is gewogen, en van eene waagcedel is vergezeld.

3. Alle Boter, die door ingezetenen dezer stad van de gronden bij hen in gebruik is gemaakt, en tot huisselijke behoefte wordt aangevoerd, waarvan een biljet gratis door den Waagmeester zal worden afgegeven, om te dienen tot geleibiljet.

Art. 5. Het Boterhuis zal gedurende de geheele week, des Zondags en algemeen erkende Feestdagen uitgezonderd, tot ontvang, opslag en het wegen van Boter openstaan, van het opgaan tot het ondergaan der zon, echter in geen geval vroeger dan zes uren.

Art. 6. De Boter in vaten, voor welke de opbrenging naar de Waag is voorgeschreven, zal vóór deze opbrenging nergens elders, dan in het Boterhuis mogen worden opgeslagen. Boter in vaten, welke te *Groningen* aankomt gedurende de sluiting van het Boterhuis, zal tot aan de opening in de schepen of schuiten moeten verblijven. Echter zal dezelve tot aan de opening mogen worden opgeslagen in het Pakhuis van het Veer, of ten Huize van den Commissaris, en na de opening der Waag dadelijk daarheen moeten worden vervoerd. Alle Boter in vaten zal regtstreeks naar het Boterhuis moeten worden opgebragt; alle eigen gemaakte, tot huisselijk gebruik bestemde Boter regtstreeks naar de Woning van den eigenaar, en alle voor doorvoer aangegevene Boter regtstreeks naar het voer- of vaartuig, voor het verdere vervoer bestemd.

Art. 7. Het Boterhuis zal in vier afdeelingen worden verdeeld. In de eerste zal worden geplaatst de Boter, welke de Apoort of de Haven binnen komt; in de tweede die, welke binnenkomt door de Boteringe- en Ebbingepoorten en langs het Boterdiep; in de derde die, welke door de Steentilpoort en langs het Damsterdiep, en in de vierde die, welke langs het Winschoterdiep en door de Ooster- en Heerepoorten binnenkomt.

Art. 8. Er zal in deze Gemeente geen Handel in Boter in vaten in het openbaar mogen geschieden, dan in het Boterhuis.

Art. 9. Het is mitsdien aan een' ieder' verboden, Boter in vaten op de diepswallen, in schuiten of schepen, op wagens of karren, bij de straat of aan de huizen ter verkoop aan te bieden, of, aangeboden wordende, te koopen.

Art. 10. De voerlieden, behoorende tot de te dezer Stede bestaande Vereenigingen, zullen, ieder in den hem aangewezen kring, de Boter terstond op de eerste aanvrage van den aanvoerder naar het Boterhuis moeten opbrengen, en aldaar op aanwijzing van den Boekhouder moeten plaatsen; dit laatste bij verbeurte van het voergeld.

Art. 11. Zij zullen genieten van $\frac{1}{2}$ of $\frac{1}{4}$ vat vijf cents en van $\frac{1}{16}$ vat $2\frac{1}{2}$ cents.

In geen geval zullen zij Boter behoeven te vervoeren voor een minder loon, dan 15 cents voor de geheele vracht.

Art. 12. De aanvoer zal geschieden van de Marktzijde, en de afvoer langs het Soepenstraatje. Op de twee Marktdagen zullen door het Soepenstraatje geene andere sleden of rijtuigen mogen gaan dan die, welke dan tot den aanvoer of afvoer van de Boter worden gebruikt; op die beide dagen zullen de noodige teekenen door den Boekhouder aan de beide einden dier straat worden gesteld en weggenomen.

Art. 13. De Boter in vaten, die op de Marktdagen vóór het uur van verkoop aan het Boterhuis wordt opgebragt, zal aldaar onder de bewaring en het opzigt van den aanvoerder worden geplaatst en verblijven; doch indien deze daarin wordt verhinderd, zal hij de partij Boter doen vergezeld gaan van eene notitie, als in art. 22 wordt vermeld. Alle Boter zal naar het Boterhuis moeten worden opgebragt in vaten, waarin nog nimmer Boter is geslagen geweest, en, na den 12den Mei van ieder jaar, niet anders dan in vaten, die in hetzelfde jaar zijn geijkt.

Art. 14. Tot voorkoming van oponthoud, zal de Boekhouder zorgen, dat de Boter op de twee Marktdagen, zoo veel mogelijk, vóór den verkooptijd worde gewogen, ten einde dezelve terstond na het sluiten van den verkoop kunne worden afgevoerd.

Art. 15. De Boekhouder zal van, en dadelijk bij de weging, op vier afzonderlijke leggers, voor de vier verschillende afdeelingen, aanteekening houden of doen houden van het gewigt van ieder vat, naar doorloopende dagnommers voor elke afdeeling; op ieder vat zullen het gewigt en het nommer, waaronder het in de Registers voorkomt, worden uitgedrukt.

Indien vaten onverkocht blijven staan, zullen dezelve, naar volgorde hunner nommers, op de liggers voor den volgenden Marktdag worden overgebragt, en zullen deze nieuwe nommers op de vaten worden uitgedrukt. De vaten, die tusschen de beide Markttijden worden aangebragt, zullen achter deze overgeblevene in de nieuwe leggers worden gebragt.

Art. 16. Tot den Handel in Boter zal het Boterhuis openstaan des Dingsdags en Vrijdags, van des voormiddags te elf tot des namiddags te twee uren; voor en na dien tijd zal er geen Handel in het Boterhuis mogen worden gedreven; na het eindigen der Markt wordt een half uur aan verkoopers en koopers gelaten, om te noteren.

Art. 17. De koop zal geschieden bij het effen vat, en het overwigt zal bovendien worden betaald.

Art. 18. Na gesloten koop, zal de kooper de Boter zoo spoedig mogelijk moeten onderzoeken.

Hij zal de pekel kunnen laten afloopen, en daarna de herweging van het vat kunnen vorderen.

Indien dan op $\frac{1}{2}$ vat $\frac{1}{2}$ ℔ en op $\frac{1}{4}$ of $\frac{1}{16}$ vat $2\frac{1}{2}$ oncen minder gewigt wordt gevonden, dan waarop dezelve zijn gewogen, zal de verkooper de kosten der herweging dragen, berekend naar het Tarief, en bovendien eene boete van *f* 1 — 00 per Pond minder gewigt, en voor de onderdeelen in evenredigheid. Indien het onderwigt minder bedraagt zal de kooper de kosten van herweging betalen.

Art. 19. Van alle verkochte partij Boter zal eene Waagcedel worden afgegeven, ingerigt naar het onderstaand formulier.

WAAG te *Groningen*, den

gewogen { voor , als verkooper
{ voor als kooper

Boter in fusten

merk van het vat.	soort van het vat.	Overwigt.	Koopprijs.	het volle betaalde bedrag.	handteekening van den kooper.

Art. 20. De Boekhouder zal het gewigt naauwkeurig naar de in art. 15 gemelde liggers invullen, en de Waagcedel afgeven. Met deze Waagcedel zal de verkooper zich vervoegen bij den kooper, welke achter elken post den juisten vollen koopprijs zal uitdrukken, en onder aan het bedrag van den geheelen prijs; waarna hij zulks met zijne handteekening zal bevestigen. Van de af te geven Waagcedels zal de Boekhouder een Register houden, en daarnaar de ontvangsten verantwoorden.

Art. 21. In het Boterhuis zal geen tabak mogen worden gerookten.

Art. 22. Wanneer de Boter naar het Boterhuis wordt opgezonden, om aldaar te vernachten, wordt vereischt, dat de vaten door den opzender met een vast merk gemerkt zijn, en vergezeld gaan met eene notitie der vaten, inhoudende de soort en kwantiteit, en dat die notitie tevens voorzien zij van hetzelfde merk, als op de vaten geplaatst is.

Art. 23. De Boekhouder, de notitie in het vorige artikel gemeld, ontvangende, zal de aangebragte partij Boter tegen derzelver inhoud vergelijken, en dezelve daarmede overeenkomstig bevindende, zal hij op den rug derzelve schrijven de woorden *nagezien en wèlbevonden*, daaronder zijnen naam plaatsen, vervolgens de notitie wederom overgeven aan den opzender, om die aldus verteekende notitie aan den Eigenaar der Boter ter hand te stellen, ten einde daarop de in het Boterhuis ontvangene partij Boter ten allen tijde te kunnen reclameren; blijvende de Boekhouder voor die bij hem ontvangene partij Boter verantwoordelijk, tot ter tijd dezelve door den Eigenaar van hem zal zijn overgenomen.

Art. 24 De Eigenaar, zijne partij Boter van den Boekhouder overnemende, zal gehouden zijn, de onder hem berustende notitie aan den Boekhouder terug te geven, met welke teruggave de Boekhouder van zijne verantwoordelijkheid zal zijn ontslagen.

Art. 25. De Eigenaar, zijne partij Boter van den Boekhouder hebbende overgenomen, en verkiezende dezelve verder in het Boterhuis te laten vernachten, zal gehouden zijn, eene nieuwe notitie, invoege hierboven gemeld, op te maken; en zal de Boekhouder daaromtrent hetzelfde in acht nemen, hetwelk hierboven met betrekking tot de eerste notitie is bepaald.

Art. 26. Voor Boter, die in het Boterhuis wordt opgeslagen, om te vernachten, zal, boven het gewone Weeggeld bij dit Reglement bepaald, voor bergloon voor elke week, of onderdeel eener week, worden betaald, te weten: voor $\frac{1}{2}$ of $\frac{1}{4}$ 10 cents en voor $\frac{1}{16}$ 5 cents.

Art. 27. Voor Stede-, Wik- en Weeggeld zal worden betaald 20 cents van $\frac{1}{2}$ vat, 10 cents van $\frac{1}{4}$ vat, en 5 cents van $\frac{1}{16}$ vat.

Art. 28. Dit geld zal worden betaald, bij de afgifte der waagcedel, door dengene, die de weging heeft aangevraagd, en zal bij gebreke van overeenkomst, door verkooper en kooper, ieder voor de halfscheid, worden gedragen.

Art. 29. Voor ieder vat Boter, dat te *Groningen* aankomende of te *Groningen* gemaakt, niet naar het Boterhuis wordt opgezonden, of daar niet wordt gewogen, zal worden betaald eene boete van *f* 6—00.

Voor ieder vat, dat door de Stad *Groningen* wordt gevoerd, zonder inachtneming der formaliteiten, voorgeschreven bij artikel 4, zal worden betaald eene boete van *f* 2 — 00.

Voor ieder vat, dat, onder voorwendsel van doorvoer, ter Wage is aangegeven, doch werkelijk in deze Gemeente wordt opgeslagen, zal worden betaald eene boete van *f* 8—00.

Deze boeten zullen worden betaald door den schipper, voerman, kruijer, sleper, of elken anderen persoon, door wien het vervoer geschiedt.

Voor elke overtreding van art. 6 zal worden betaald eene boete van *f* 3—00 per vat.

Voor elke overtreding van art. 8 en 9 zal worden betaald eene boete van *f* 6—00 per vat, door elken overtreder.

Voor elke overtreding van art. 12 zal worden betaald eene boete van *f* 0—60.

Voor elke overtreding van artikel 13*b* zal worden betaald eene boete van *f* 8—00 per vat, door dengene, die de Boter heeft doen aanbrengen.

Voor elke overtreding van artikel 15, eerste gedeelte, zal worden betaald eene boete van *f* 3—00.

Voor elke overtreding van art. 21 zal worden betaald eene boete van *f* 0—60.

Een ieder, die zonder toestemming van den eigenaar eenige Boter uit een vat neemt, zal telkens betalen eene boete van *f* 3—00.

Afschrift van dit besluit zal, overeenkomstig art. 153 van de Grondwet en art. 70 van het Reglement voor het Stedelijk Bestuur, aan de Staten van deze provincie worden gezonden.

Aldus vastgesteld door den Raad der Stad *Groningen*, den 12den Augustus 1848.

De Burgemeester: VAN ITTERSUM.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

ITALIE.

VAN DE GRENZEN, 4 September.

Op den 6den dezer zal te Verona eene vergadering van alle in Italië bevelvoerende Oostenrijksche generaals plaats hebben.

— Door geheel Italië vormen zich staatkundige kringen, welke ten doel hebben, om *Cavaignac's* regering in Frankrijk te doen omverwerpen en de roode republiek daar in te stellen, ten einde op die wijze eene gewapende interventie tegen Oostenrijk te erlangen.

— De toestand van den Paus wordt als zeer bedenkelijk geschetst. Vijf kardinalen hadden Rome verlaten. Zelfs meldt een gerucht, dat kardinaal *Ferretti* het plan had, een conclave te Maltha bijeen te roepen, ten einde tot de keuze van eenen nieuwen Paus over te gaan, ingeval de H. Stoel vacant mogt worden [?]

DUITSCHLAND.

HAMBURG, 5 September.

De *Hamb. Corresp.* wil uit eene goede bron weten, dat het Russische kabinet op eene door de Oostenrijksche Regering aan hetzelve gerigte vraag geantwoord heeft, het binnenrukken der Franschen in Sardinië als een [illegible]

te zullen aanmerken en zich krachtens de traktaten verpligt te achten de integriteit der Oostenrijksche monarchij, des vereischt, met kracht van wapenen te helpen handhaven.

FRANKFORT, 6 September.

De Paulskerk, de zittingzaal der Nationale Vergadering, was gisteren opgepropt met toehoorders; en natuurlijk: de belangrijkste vraag, waarvan Duitschlands toekomst afhing, moest beslist worden. Kort na de opening der zitting berigtte de president, dat het rijksministerie het uitbrengen van het rapport en de beraadslaging over het voorstel, betreffende den met Denemarken gesloten wapenstilstand, wenschte bij te wonen. Te 11¾ uur werd de zitting op nieuw geopend. De heer *Dahlmann* bragt al dadelijk rapport uit namens de commissie, die belast was met het onderzoek van den met Denemarken gesloten wapenstilstand. De rapporteur verklaarde, dat de commissie uit de, ook aan de vergadering medegedeelde stukken ontwaard heeft, dat de Aartshertog *Johann* den Koning van Pruissen op den 7den Aug. j.l. eene volmagt had verstrekt, om den wapenstilstand namens het voorloopige centrale bestuur te sluiten, doch alleen op voorwaarden, bij die volmagt gevoegd, welke echter thans blijken ver van nagekomen te zijn. De meerderheid der commissie (11 stemmen) sleide voor, *dat de Nat. Verg. tot de staking besluiten zou van de ter uitvoering des wapenstilstands genomen militaire en andere maatregelen.* Daarop droeg *Schubert*, van Koningsbergen, het gevoelen der minderheid (acht stemmen) voor, welke strekt, om over de staking des wapenstilstands niet eerder te beslissen, dan nadat over den wapenstilstand zelven een besluit genomen zou zijn. — De minister van oorlog, *v. Peucker*, verklaarde, dat de staking van den terugtogt der troepen als militaire maatregel zonder groot nut was, maar wel op eene inbreuk op den wapenstilstand gelijken zoude. — De rijksminister *von Schmerling* neemt hierop het woord en verklaart, dat het ministerie, na een zorgvuldig en naauwkeurig onderzoek, besloten had, *om wegens onverwerpelijke gronden der noodzakelijkheid de verwerping van den wapenstilstand niet voor te dragen.* Het ministerie had evenzoo eenparig besloten, om van Pruissen en de gezamentlijke Duitsche regeringen de uitdrukkelijke erkenning der wet op het centraal bestuur in haren geheelen omvang te eischen.

Daarop volgden nu uiterst hevige debatten. Van de eene zijde (de regterzijde) werd verlangd, dat het besluit over de staking uitgesteld zou worden, tot dat over den geheelen wapenstilstand een besluit genomen zoude zijn. Van de andere zijde (de linkerzijde) werd de eisch verdedigd, om dadelijk tot de staking van de ter uitvoering des wapenstilstands genomen militaire en andere maatregelen te besluiten.

Te 5 uren verklaarde de rijks-minister *von Schmerling*, dat *de beslissing der vraag in den zin van het voorstel der meerderheid van de commissie eene kabinetsvraag zoude zijn.*

Zoowel van de linker- als van de regterzijde werd de hoofdelijke stemming gevraagd ten aanzien der voorstellen. Te 6½ uur is eindelijk het voorstel der *minderheid* met 244 tegen 230 stemmen verworpen. Te 6¾ uur werd het voorstel van de meerderheid der commissie met 238 tegen 221 stemmen aangenomen, *en alzoo* [in de eerste plaats, *de dadelijke verdere uitvoering van*] *de met Denemarken gesloten wapenstilstand verworpen.*

Dadelijk na de zitting legden de leden van het rijksministerie hun ontslag in de handen des Rijksbestuurders neder, die het aannam. Professor *Dahlman* uit Bonn, lid der vergadering, werd bij den Rijksbestuurder ontboden en met de zamenstelling van een nieuw ministerie belast. Des avonds te 8 uren vertrokken koeriers naar alle rigtingen, om de belangrijke gebeurtenis van den dag te melden. Reeds loopen eenige minister-lijsten rond, welke echter waarschijnlijk slechts op vermoedens rusten. Men verneemt echter van eene doorgaans goed onderrigte zijde, dat het nieuwe kabinet uit leden der vergadering zal zamengesteld worden, en dat den heeren *Wydenbrugh*, *Schroder* en *Riesser* portefeuilles aangeboden moeten zijn.

Van den 7den. In de zitting van de Nationale Vergadering van heden werd, o. a., een schrijven van den minister president *von Leiningen* voorgelezen, waarin kennis gegeven werd van het aftreden des ministeries, hetwelk echter tot de oprigting van een nieuw kabinet de zaken zal blijven besturen. Voorts werden, ten opzigte van het gevallen besluit tot schorsing van den wapenstilstand, verscheidene voorstellen gedaan, maar na langdurige debatten weder ingetrokken. De afgev. *von Reden* deed hierop het voorstel, dat zij, die door den oorlog met Denemarken, zonder hunne schuld, schade geleden hadden, zouden schadeloos gesteld worden, welk voorstel, als niet dringend, naar de commissie ten onderzoek verzonden werd.

Van den 8sten. In de bijeenkomst der Nat. vergadering van heden interpelleerden onderscheidene leden den heer *Dahlmann* over den staat der onderhandelingen, betreffende het nieuwe rijksministerie, en daar het antwoord, *dat deze zaak ijverig behandeld werd*, niet voldeed, werd een voorstel gedaan, dat morgen eene buitengewone zitting zoude gehouden worden, om te handelen over het zenden eener deputatie naar den Rijksbestuurder met het verzoek, om de ministeriële crisis zoo spoedig mogelijk te doen eindigen. Dit voorstel werd door de vergadering echter niet als dringend beschouwd.

— In het, op den 2den dezer, door den Rijksbestuurder goedgekeurde formulier van titelatuur, te gebruiken bij het rijksministerie en aan den Rijksbestuurder, wordt, onder anderen, opgemerkt, dat de titels van excellentie, hoogwelgeboren, enz. afgeschaft zijn.

BERLIJN, 7 September.

De zitting van heden in de Rijksvergadering heeft het lot van het ministerie beslist. Het voorstel van *Stein*, strekkende „dat de vergadering als een urgente pligt van het ministerie beschouwe, om onmiddellijk de circulaire aan het leger bekend te maken, die door de vergadering den 9den Augustus was aangenomen [maar door het ministerie was goedgevonden *niet* af te kondigen], ten einde de ongerustheid des lands weg te nemen, het vertrouwen te herstellen en eene breuk met de vergadering te vermijden,” werd met eene meerderheid van 67 stemmen aangenomen. Het ministerie had eene kabinets-kwestie van de aanneming van dit voorstel gemaakt. — De debatten waren levendig; de zitting, te 9 uren geopend, is te 6½ uur des avonds eerst geëindigd. Geheel Berlijn woonde de zitting bij. Herhaaldelijk moest de president de uitbarstingen van het publiek tegenhouden. Bij het verlaten van de zitting werden de afgevaardigden door de toejuichingen des volks ontvangen. De heer *Stein* is in zegepraal rondgedragen; hij redde zich in een droschki, maar de menigte spande de paarden af en trok hem langs de Linden voort.

Het ministerie heeft daarop zijn ontslag gegeven. Wat het nieuwe kabinet aangaat, is de slag zoo onverwacht gekomen, dat men op het oogenblik geene personen daartoe geheel beschikbaar heeft.

Van den 8sten. Daar de president der vergadering, de heer *v. Grabow*, heden in de vergadering niet aanwezig was, meende men, dat hij met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast zoude worden. Dit is echter onjuist; want hij is sedert gisteren ziek. Thans zegt men, dat de heer *Pinder* met die taak belast zal worden. Algemeen zegt men, dat de heeren *Beckerath*, *Mevisson* en *von Radowitz* uit Frankfort ontboden waren. Anderen zeggen, dat de Koning het ontslag van het ministerie niet aannemen wilde. De ministers waren heden te Charlottenburg. Te 3 uren kwamen *Auerswald* en *Hansemann* hier terug, en begaven zich naar het hôtel van den minister-president. De andere ministers zijn nog te Charlottenburg.

— Voor eenige dagen is te Ratibor het aan den baron *v. Rothschild*, te Weenen, toebehoorende kasteel met al het meubilair door de boeren vernield; de rentmeester nam de vlugt.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 6 September.

De Koningin heeft gisteren te een uur in persoon het Parlement geprorogeerd met eene rede, waarin, onder anderen, het volgende werd gezegd:

„Ik heb op de formele wijze mijne diplomatieke betrekkingen met de Regering van Frankrijk vernieuwd. De goede verstandhouding tusschen de beide landen heeft niet de minste verandering ondergaan.

„Gebeurtenissen van het hoogste belang hebben de voortduring der rust in verscheidene staten van Europa, zoowel in het Noorden als in het Zuiden, verstoord Deze gebeurtenissen hebben aanleiding gegeven tot vijandelijkheden tusschen naburige landen. Ik bezig mijne goede diensten, in vereeniging met andere bevriende mogendheden, om deze geschillen op eene minnelijke wijze te schikken en ik vertrouw, dat onze pogingen met een goed gevolg zullen bekroond worden.

„Te midden van deze beroeringen ben ik gelukkig genoeg in staat geweest den vrede te behouden in mijn eigen gebied, en onze binnenlandsche rust te bewaren. De kracht onzer instellingen is beproefd en is gebleken niet te kort te schieten. Ik heb mij beijverd, het aan mijne zorg toevertrouwde volk in het genot te handhaven van die te regt zoo hoog gewaardeerde gematigde vrijheid. Mijn volk heeft van zijne zijde zich te gevoelig betoond voor de voordeelen van orde en veiligheid, om aan de aanstokers van verwarring en plundering eenige kans te laten van in hunne goddelooze plannen te slagen.”

— Nopens den grooten brand, die op den 17den Augustus te Albany, de hoofdstad van den staat New-York, gewoed heeft, verneemt men, dat het gedeelte de stad, waar de handelaren gevestigd zijn, bestaande uit 15 à 20 digtbewoonde straten, binnen den tijd van vijf uren is in de asch gelegd. De afstand van de Herkimmerstraat, waar de brand begon, tot aan de Columbiastraat, waar hij gestuit werd, is meer dan eene halve mijl. De vlammen vernielden ook 60 à 70 booten, een' schooner en 2 vlotten, en de brandende wrakken, tegen de brug der Columbiastraat aandrijvende, deelden ook hier aan het vuur mede, waardoor de brand tot de gebouwen in laatstgenoemde straat oversloeg. Men berekent, dat 20 personen het leven bij deze ramp verloren hebben; doch het was niet mogelijk, het getal naauwkeurig op te nemen.

— Volgens eenen uit Konstantinopel hier ontvangen brief, zijn bij den van den 16den op den 17den Augustus aldaar uitgeborsten brand 2500 bazarkramen en 500 huizen vernield, waarbij ruim 20 menschen het leven verloren; de schade wordt, volgens eene zoo naauwkeurig mogelijke berekening, geschat op 1,500,000 p. st.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 September.

In de zitting der Nationale Vergadering van heden heeft de heer *Pierre Leroux* het woord over de constitutie. Na eene zeer omslagtige inleiding, waarin hij al de constitutiën van geheel Europa in het algemeen en van Frankrijk in het bijzonder beschouwt, komt hij tot de slotsom, dat de thans aangebodene constitutie op geenerlei beginsel berust; zij berust op tegenovergestelde grondslagen van *J. J. Rousseau* en *Montesquieu.* Zij is anti-sociaal, doordien zij de centralisatie bevestigt; zij geeft geen enkel nieuw beginsel; zij zal, even als de andere constitutiën, voor de geschiedenis slechts worden een stuk papier, met eenige letters beschreven. — De heer *Larochejaquelein* beantwoordt den vorigen spreker; hij wenscht, dat deze eens zijne staatkundige machine, zoo als hij die verlangt, doe kennen. Daar *Leroux* gezegd had, dat niemand iets wist, hij, noch de oude wijsgeeren, noch de tegenwoordige, dat allen domooren waren, dat het beginsel, de wetenschap onbekend waren, verzocht hij *Leroux*, dien hij de verpersoonlijkte ontkenning noemt, dat hij eindelijk eens iets stelligs zeide, ten einde de vergadering de constitutie niet aannam, dan na het licht ontvangen te hebben. — *Pierre Leroux* antwoordt echter niet op deze ironische tegenspraak. Daarna werd de algemeene beraadslaging gesloten en die over de inleiding der constitutie geopend. Na een voorloopig besluit over dit onderwerp, is het woord nu aan den bisschop *van Orleans*, die met veel geest de inleiding hekelt, zoo om hare uitdrukking als haren geest. Hij ontkent, dat de republiek, zoo als zij voorgesteld wordt, één en democratisch is: zij is aristocratisch; want het volk heeft bijna geen deel aan de Regering. Het stelsel der republiek: vrijheid, gelijkheid en broederschap, is valsch; de gelijkheid bestaat én in de natuur én in de maatschappij slechts door den wil der wet; de vrijheid is slechts *onder* de wet bestaanbaar; het stelsel eener waarachtige republiek is de godsdienst en de liefde tot het vaderland. Éène enkele constitutie heeft 4000 jaren reeds bestaan; zij is uit 10 regels (de 10 geboden) zamengesteld; die constitutie heeft alle beproevingen doorgestaan, en het volk, dat haar ontving, bestaat nog. De spreker besluit met den wensch, dat de geheele inleiding, zoo als zij daar is, weggelaten worde. — De heer *A. Coquerel* beantwoordt den vorigen spreker en verdedigt de inleiding. — De heer *Fresneau* verklaart zich echter almede voor de algeheele weglating der inleiding; volgens hem moest men niet een dag na de omwenteling beginselen als wet schrijven, die het gedrag en de regten der menschen regelen moeten. — Daarna is de zitting opgeheven.

— De Februarij-omwenteling heeft den boekhandel alhier, welke reeds sedert lang kwijnende was, geheel te gronde gerigt. Ten einde hem weder eenigzins in een' beteren toestand te brengen, heeft het Gouvernement magtiging verleend, eene groote loterij ter zijner gunste te openen, welke op de volgende grondslagen rusten zal. De boekhandel heeft voorgesteld, 120,000 biljetten, ieder van 25 francs, uit te geven. Ieder, die een dergelijk biljet neemt, ontvangt, zonder onderscheid, op het oogenblik zijner inteekening, 25 francs waarde aan boeken, welke uit een' catalogus, te dien einde opgemaakt, kunnen gekozen worden. Deze biljetten, waarvan men de waarde dan reeds in boekdeelen ontvangen heeft, zullen vervolgens den houder regt geven deel te nemen aan eene loterij van 1000 loten, waarvan het 1ste uitkomend nommer eene jaarlijksche rente van 10,000 francs, het tweede eene van 5000 francs, het 3de en 4de elk eene van 2500 francs en het 5de, 6de, 7de en 8ste nommer elk eene van 1000 fr. zal trekken. Van het 9de nommer tot aan het duizendste zullen de winnenden min of meer fraaije boekwerken ontvangen.

— Zaturdag e.k. komt de Parijssche Hervormde Synode bijeen, vertegenwoordigende 92 gemeenten in Frankrijk en Algiers, alsmede de Theologische faculteiten van Montauban en Straatsburg. *Coquerel* heeft zijn mandaat van de Parijssche Protestanten ontvangen. — Ook de Lutherschen hebben ten zelfden tijde eene algemeene vergadering te Straatsburg. — De algemeene wensch der Protestanten in Frankrijk is, dat deze beide gezindten zich vereenigen, zoo als in Duitschland. De tijden van Godsdienstige twisten zijn voorbij, schrijft men — uit Parijs.

Van den 6den. Heden zijn in de Nationale Vergadering de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp der Constitutie. Deze zitting was daarom vooral belangrijk, omdat de heer *de Lamartine* weder, voor het eerst sedert twee maanden, van het spreekgestoelte het woord heeft gevoerd. De belangstelling der vergadering heeft zich herhaaldelijk in luidruchtige betuigingen van bijval geopenbaard. De heer *de Lamartine* heeft gemeend, het stilzwijgen niet langer te mogen bewaren, zoodra men de Februarij-omwenteling valschelijk betichtte en haar voorstelde als eene geheime aanranding van het regt van eigendom. Zijne redevoering is hoofdzakelijk gerigt geweest tegen de communisten, en hij heeft zich ditmaal weder door die klem van woorden en die sierlijkheid van uitdrukking onderscheiden, waardoor hij bij vorige gelegenheden zijnen naam zoozeer beroemd heeft gemaakt.

Nadat nog een aantal afgevaardigden het woord hadden gevoerd, is ten laatste het voorstel van den heer *Fresneau*, strekkende, om de geheele voorafspraak weg te laten, *verworpen.* Een tweede amendement van nagenoeg dezelfde strekking heeft een gelijk lot getroffen.

— Reeds zijn een honderdtal amendementen op het ontwerp van constitutie rondgedeeld.

— Men spreekt heden veel van ontdekking eener roijalistische zamenzwering. Het onderzoek, dat de Nat. Verg. naar aanleiding van het voorstel van den heer *Laurent* (de l'Ardèche) gelast heeft, zal, naar men zegt, weder ergerlijke bijzonderheden aan het licht brengen. Men verhaalt, dat de onlusten, die op verschillende punten in het Zuiden zijn uitgeborsten, het gevolg zijn van verbindtenissen en tot sein moesten strekken van een' algemeenen opstand. De tot dusver bekende berigten doen zien, dat de legitimisten geene moeite doen, om hunne plannen te bedekken, maar er rond voor uitkomen.

Van den 7den. In de zitting der Nationale Vergadering van heden zijn de §§ 1—7 van de inleiding der constitutie aangenomen, zonder tot zeer gewigtige debatten aanleiding te geven. Alle amendementen, behalve dat van den heer *Bauchart*, werden verworpen; het aangenomen amendement van dezen heer strekt, om de striktste spaarzaamheid te doen invoeren. De benaming *democratisch*, die aan de republiek gegeven werd, is met algemeene stemmen aangenomen. Overigens leverde de zitting, welke te 6 uren opgeheven werd, niets der bijzondere vermelding waardig op.

— Prins *Louis Bonaparte* heeft bij een' brief aan den generaal *Piat*, kolonel van het 4de legioën, zijne kandidatuur aangekondigd bij de verkiezingen van den 17den e. k. De hoop en de verwachting van de Bonapartistische partij liggen in dezen brief opgesloten.

— De berigten uit Italië zijn ook heden zonder eenig gewigt. Wel bevat de *National Savoisien* de belangrijke tijding omtrent den opstand van Parma's bevolking tegen de Oostenrijkers, maar zij verdient nog grootelijks bevestiging. — De expeditie van den Koning van Napels tegen Sicilië is eindelijk onder zeil gegaan. Het eskader brengt meer dan 20,000 man landingstroepen over.

Van den 8sten. Het Gouvernement heeft heden officiëel aangekondigd, dat Oostenrijk de bemiddeling heeft aangenomen. Men weet echter nog niet, op welke grondslagen die aanneming plaats gehad heeft. Het feit zelf is echter genoegzaam zeker [en berigten uit Weenen, van den 5den, bevestigen het]. Ten gevolge dezer verklaring, was de fondsenmarkt zeer gunstig gestemd.

In de zitting van de Nationale Vergadering is deze aankondiging mede met groot genoegen ontvangen, te meer daar de minister er bijvoegde, dat de Regering daardoor in staat zoude zijn de uitgaven voor het leger aanmerkelijk te verminderen.

— In de zitting van de nat. vergadering van heden zijn overigens de werkuren weder gebragt op 12 uren, waardoor het vroeger door het voorl. bestuur genomen besluit, waarbij de werktijd op 10 uren was bepaald, is ingetrokken.

— Het gevaar van eene gewapende interventie bestaat niet meer. Zelfs meldt een der gewoonlijk goed onderrigte dagbladen, dat nog heden een koerier naar het leger der Alpen afgezonden is, om dáár het bevel over te brengen, van al de toebereidselen tot het binnenrukken te staken. Deze keer der zaken zal gewis in Piëmont eene zekere teleurstelling veroorzaken; immers, volgens de heden uit Turin ontvangene berigten, zijn dáár aller gemoederen voor den oorlog gestemd, en was men, na den afloop des wapenstilstands, de hervatting der vijandelijkheden met ondersteuning van Frankrijk stellig wachtende.

Overigens leveren de berigten uit Italië zelve niet veel belangwekkend nieuws op.

Van den 9den. Men wil weten, dat de heeren *Cavaignac*, *Marrast*, *Ducoux* en *Lamoricière* zich onderling hebben verbonden, om al hetgene hunne bezoldigingen hun opleveren, aan feesten en receptiën weder uit te geven.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 6 September.

Z. M. heeft benoemd tot referendaris bij het ministerie van justitie jhr. mr. *W. A. C. de Jonge*, thans hoofd-commies bij hetzelve, in plaats van den heer mr. *J. Schröder*, die onlangs benoemd is tot secretaris-generaal bij het ministerie van binnenlandsche zaken en die met den eersten dezer zijne nieuwe betrekking heeft aanvaard.

— De Eerste Kamer der Staten Generaal heeft heden de *algemeene* beraadslagingen over de ontwerpen van wet tot herziening der Grondwet voortgezet en ten einde gebragt. Een aantal leden, benevens onderscheidene ministers hebben langdurig het woord gevoerd. Omstreeks een uur is de zitting voor een' korten tijd geschorst. Na de hervatting der werkzaamheden, is er beraadslaagd over het eerste ontwerp, strekkende tot herziening van het eerste hoofdstuk der Grondwet, houdende: *Van het Rijk en zijne Inwoners.* Te half vier is er tot de stemming overgegaan. Er waren 26 leden tegenwoordig; 20 verklaarden zich *voor* en 6 *tegen* het ontwerp, zoodat het werd *aangenomen*, waarvan aan den Koning en aan de Tweede Kamer, op de gebruikelijke wijze, zal worden kennis gegeven. TEGEN hebben gestemd: de heeren *van Hinlópen*, *Junius van Hemert*, *van Akerlaken*, *van Nes*, *van Rappard* en graaf *Schimmelpenninck*.

— Bij besluit van den 4den dezer heeft het den Koning behaagd, aan mej. *Anna Wilhelmina van Bieren*, wed. *Wedts de Swart*, uitgeefster der *Vlissingsche Courant*, kwijtschelding te verleenen van de gevangenisstraf, van de boeten en der ontzetting van de burgerregten, waartoe zij, bij vonnis der regtbank te Middelburg van den 15den Julij j.l., veroordeeld is wegens laster tegen den voormaligen minister *van Hall*, ter zake van het overnemen in de *Vlissingsche Courant* van den 3den Januarij jl., uit het weekblad *de Burger*, van een artikel over de aftreding van den minister *van Hall.* [Dit berigt is, gelijk men zal opmerken, volkomen in strijd met hetgene ook wij gemeld hadden volgens de *Middelb. Courant*, welke weten wilde, dat Z. M. het verzoek van de uitgeefster der *Vlissingsche Courant* had van de hand gewezen.]

— Heden is de 33ste vergadering van de algemeene Synode der Ned. Hervormde Kerk op de gewone wijze gesloten.

— Er heeft heden een ongeval plaats gehad op den Hollandschen spoorweg. Op het oogenblik dat de trein, die te 11 uren van Amsterdam vertrokken was, bij Leiden stil stond, is eene gedeelte van de locomotief gesprongen, waardoor de machinist en de stoker eenige ligte verwondingen bekomen hebben. Onmiddellijk werden van hier de noodige voorzieningen genomen en kwam de trein een uur later dan gewoonlijk hier aan.

— Men verzekert, dat de minister van marine en koloniën bepaald heeft, dat er weldra eenige oorlogschepen naar Java zullen worden geëxpediëerd met detachementen troepen en matrozen, ter versterking van het leger in Indië. Ook met partikuliere schepen zouden in deze en in de volgende maand een aantal militairen worden geëxpediëerd, terwijl de werving van vrijwilligers wordt voortgezet.

Van den 7den. De Eerste Kamer der Staten Generaal heeft heden wederom langdurig beraadslaagd over de ontwerpen van wet, strekkende tot herziening der Grondwet. Al de ministers woonden die beraadslagingen bij en sommige hunner hebben daaraan deel genomen. *Vijf* der ontwerpen zijn wederom *aangenomen*, zoodat reeds de helft derzelve de goedkeuring der Eerste Kamer heeft weggedragen.

Ontwerp no. II, strekkende tot wijziging van hoofdstuk II (*van den Koning*) *is aangenomen* met eene meerderheid van 16 tegen 10 stemmen.

Ontwerp no. III, ten doel hebbende de herzienning van hoofdstuk III (*van de Staten Generaal*), wordt *aangenomen* met eene meerderheid van 14 tegen 12 stemmen.

Ontwerp no. IV, ten oogmerk hebbende de verandering van hoofdstuk IV (*van de Provinciale Staten en de Gemeentebesturen*), *aangenomen* met eene meerderheid van 23 tegen 3 stemmen.

Ontwerp no. V (hoofdstuk V *van de justitie*) *aangenomen* met *algemeene stemmen.*

En Ontwerp no. VI (hoofdstuk VI, *van de Godsdienst*) *aangenomen* met 22 tegen 4 stemmen.

Van den 8sten. De Eerste Kamer der Staten Generaal heeft, in hare zitting van heden, ook de nog overige ontwerpen VII—XII tot herziening der Grondwet *aangenomen.* — Hiermede is het gewigtige werk der Grondwets-herziening voor het tegenwoordige ook bij de Eerste Kamer ten einde gebragt.

Naar men verneemt, is ontwerp no. VII (*financiën*) aangenomen met *algemeene* stemmen: — no. VIII (*defensie*) mede met *algemeene* stemmen: — no. IX (*waterstaat*) met 24 tegen 2; — no. X (*onderwijs* en *armbestuur*) met 23 tegen 3; — no. XI (*van veranderingen*) met 25 tegen 1; — no. XII (*additionele art.* en *voorloopig kiesreglement*) met 15 tegen 11 stemmen.

Het *Staatsblad* no. 42—47 behelst reeds de wetten van den 7den September j.l., tot herziening van de zes eerste hoofdstukken der Grondwet, alle den 7den dezer uitgevaardigd en mede onderteekend door den tijdelijken voorzitter van den Raad van ministers, den heer *Bentinck* — In het laatste art. van dezelve, betreffende de toezending aan de provinciale Staten tot benoeming van buitengewone leden der Tweede Kamer, staat, even als in de ontwerpen, zonder invulling van den juisten datum: „*voor den* .... 1848.”

Naar men verneemt, zijn de zes eerste wetten, strekkende tot herziening der Grondwet, nog gisteren avond te 10 uren per koerier uit deze residentie naar de hoofdplaatsen der provinciën verzonden.

De benoeming van de buitengewone leden der Tweede Kamer van de Staten Generaal zal thans onverwijld plaats hebben, waarschijnlijk Zaturdag aanstaande [in sommige provinciën, maar niet vóór Maandag in de meest noordelijke], tegen welken dag de provinciale Staten in de hoofdplaatsen der provinciën zijn bijeengeroepen. Men verneemt, dat de Tweede Kamer der Staten Generaal in dubbelen getale tegen Maandag, den 18den September aanstaande, zal bijeengeroepen worden, om nopens de ontwerpen der Grondwets-herziening, ingevolge art. 230 der Grondwet, een besluit te nemen. Men vleit zich, dat de beide Kamers der Staten Generaal, de Tweede Kamer in dubbelen getale, vóór den derden Maandag in October, en alzoo vóór den 16den dier maand, dat gewigtig onderwerp zullen kunnen afhandelen.

— Volgens bijzondere berigten, zoowel uit 's Hage als uit Frankfort, meent het *Journal du Limbourg* te kunnen verzekeren, dat na de wending, die de onderhandelingen thans genomen hebben en na den loop der gebeurtenissen, de schei-

ding van het hertogdom Limburg van de Nederlanden niet plaats zal hebben; maar dat het hertogdom waarschijnlijk van de banden zal verlost worden, waardoor het aan Duitschland verbonden is.

Van den 9den. Door de provinciale Staten van Zuid-Holland zijn tot leden der dubbele Tweede Kamer benoemd: de heeren mr. *F. van Hogendorp*, lid der prov. Staten; *D. Blankenheym*, id.; mr. *H. J. Caan van Hochenburg*, id.; *A. Boxman*, burgem. te Gorinchem; *J. S. Lotzy*, adv. te Dordrecht; *J. L. H. Hooft*, burgem. te 's Hage; *A. van Weel, A.zn.*, lid der Staten, burgemeester te Middelharnis; mr. *J. van Dam van Noordeloos*, lid der Staten; mr. *P. L. Begram van Jaarsveld*, lid der Staten; *A. Kwak van Zwartewaal*, lid der Staten; jhr. mr. *P. H. van de Wall*, lid der Staten, en mr. *H. Cock*, lid der Staten, hoogleeraar te Leiden.

Van den 10den. Het *Staatsblad* no. 48—53 bevat de wetten van den 8sten Sept. tot herziening van hoofdstuk 7—12 der Grondwet, en het *Staatsblad* no. 54 het koninklijk besluit, waarbij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in dubbelen getale wordt bijeengeroepen tegen den 18den September.

AMSTERDAM, 9 September.

In de vergadering der provinciale Staten van Noord-Holland, heden te Haarlem gehouden, zijn benoemd tot leden van de dubbele Kamer der Staten Generaal: de heeren jhr. mr. *C. Bakker*, *C. J. de Bruyn Kops*, mr. *W. J. C. van Hasselt*, *J. C. van Wessem*, mr. *A. A. Reael*, jhr. mr. *C. van Foreest*, mr. *F. A. van Hall*, *W. Kaars Sijpesteyn*, jhr. mr. *J de Bosch Kemper* en mr. *C. A. den Tex.*

— Naar aanleiding eener aanschrijving zijn thans de gemeentebesturen gelast, om vóór den 15den dezer aan de gouverneurs in te zenden de opgemaakte lijsten van hen, die de bevoegdheid bezitten, om, volgens de bestaande reglementen, als kiezers op te treden, welke lijsten in eene alphabetische orde zullen moeten worden gerangschikt, en behalve de namen en voornamen, ook zullen moeten inhouden de sommen, welke zij in de verponding en verdere beschrevene rijks middelen betalen, hunne beroepen of bedrijven, en zulks omdat het is voorgekomen dienstig te zijn, dat voorbereidende maatregelen genomen worden, opdat de bij het reeds door de Tweede Kamer aangenomen voorloopig kies-reglement bepaalde afkondiging dier lijsten stiptelijk op het vastgestelde tijdstip kunne plaats hebben, welk tijdstip is vóór den 15den dag der afkondiging van de veranderingen in de grondwet.

— Het voorloopig berigt aangaande het gereed maken van oorlogsschepen voor de O. I. bevestigt zich. Reeds zijn orders gesteld tot het spoedig zeilklaar maken van de fregatten *Prins van Oranje* en *Sambre*, benevens de korvet *Boreas*, voerende respectievelijk 60, 44 en 28 stukken; terwijl ten spoedigste zullen vertrekken de stoomschepen *de Phoenix* van 125 en *de Bromo* van 220 paardenkracht, welke bodems, zoo men beweert, eerlang zullen gevolgd worden door nog een stoomschip en meerdere zeilschepen. Ongetwijfeld worden bij het ministerie van oorlog de noodige orders gesteld ter uitzending van het benoodigde getal landtroepen. Deze maatregelen, met regt krachtdadig te noemen, zullen, zoo wij hopen, met het gewenschte gevolg bekroond worden.

Is onze berekening niet onjuist, dan zal, na aankomst van bovengemelde schepen, onze zeemagt in O. I. tijdelijk bestaan in 4 fregatten, 3 korvetten, 4 brikken, 18 schoonerbrikken en schooners en 10 stoomschepen; eene zeemagt, welke bij afwisseling wel behoort vermeerderd, maar niet verminderd te worden.

DORDRECHT, 8 September.

Woensdag j.l. heeft te Rijsoort de wedstrijd van ploegers plaats gehad, uitgeschreven door de Dordrechtsche afdeeling der Hollandsche Maatschappij van Landbouw. Begunstigd door het fraaiste weder, hadden zich een aantal stedelingen en landlieden gespoed naar den akker voor den strijd bestemd, die, omzoomd met menschen, een feestelijk aanzien opleverde. Negen ploegers hebben aan den strijd deel genomen, waarvan de eerste prijs door eene commissie van 5 deskundige landlieden werd toegekend aan *Willem Leenheer.*

UTRECHT, 9 September.

In de buitengewone vergadering der provinciale Staten van de provincie Utrecht, gehouden op heden, zijn tot leden van de dubbele kamer der Staten Generaal benoemd de heer *D. C. C. W. d'Ablaing van Giessenburg*; de heer mr. *J. F. van Reede van Outshoorn*, lid van het provinciaal geregtshof van Utrecht; en de heer generaal-majoor *Nepveu.*

's HERTOGENBOSCH, 9 September.

De Staten der provincie Noord-Braband hebben tot leden der Tweede Kamer, in dubbelen getale bijeengeroepen, benoemd: de heeren mr. *L. D. Storm*; mr. *F. J. Jespers*; *H. A. Bijvoet*; mr. *J. B. H. van de Mortel*; *J. C. Delhez*; mr. *A. A. Heeren*, en *J. F. van der Heyden.*

ARNHEM, 10 September.

Door de provinciale Staten van Gelderland zijn tot afgevaardigden voor de dubbele Kamer der Staten Generaal verkozen: de heeren jhr. *J. L. van Nispen van Zevenaar*, *L. L. A. J. W.* baron *Sloet*, griffier der Staten; mr. *F. S. op ten Noort*; mr *W.* baron *van Lijnden*; mr. *J. W. Schiff*, en door het bedanken van het verkozen lid mr. *J. Thooft*, de heer mr. *F. P. Bijleveld*, burgemeester te Nijmegen.

DOCKUM, 3 September.

Heden nacht circa drie uren, is hier door de nachtwachts aangehouden een wagen, geladen met 25 zakken krenten, vermoedelijk afkomstig en gestolen van eene lading, welke in de nabijheid van het eiland Schiermonnikoog is gestrand en waarvan het schip denkelijk gezonken zal zijn. De drie daarbij zijnde personen zijn gevat.

GRONINGEN, 11 September.

In de buitengewone vergadering van de Provinciale Staten, den 9den dezer alhier gehouden, hebben de volgende werkzaamheden plaats gehad.

1). Wordt gelezen het Koninklijk besluit, waarbij de Staten op den 9den dezer worden bijeengeroepen, ten einde te delibereren over zoodanige voorstellen als Z. M., in het belang des Rijks, alsdan aan de Staten zal vermeenen te moeten doen. Wordt voor kennisgeving aangenomen.

2). Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, geleidende mededeeling van een Kon. besluit, waarbij magtiging wordt verleend tot het opmaken van eene lijst van drie kandidaten, ter vervulling van eene vacature bij het Provinciaal Geregtshof, opengevallen door het eervol ontslag aan den heer mr. J. Gockinga, als president van dat Geregtshof verleend. Besluit als voren.

3). Mededeeling der aanbevelingslijst van het Provinciaal Geregtshof van zes kandidaten, ter vervulling der vacature bij dat Hof. Besluit als voren.

4). Missive van den heer mr. R. H. Eijssonius Wichers, daarbij verzoekende bij de keus van kandidaten voor het Hof niet in aanmerking te komen. Besluit als voren.

5). Wordt overgegaan tot de keus van de drie kandidaten voor de vervulling van genoemde vacature. Er zijn 32 leden tegenwoordig, de volstrekte meerderheid is dus 17.

De stemming voor den eersten kandidaat was als volgt: Jhr. Mr. J. E. van Panhuis 28 stemmen; mr. C. T. J. Steinmetz 2 stemmen; mr. J. E. Paehlig 1 stem; een briefje van onwaarde, als bevattende drie namen.

De stemming van den tweeden kandidaat was deze: Mr. J. J. Meder 29 stemmen; mr. C. T. J. Steinmetz 2 stemmen; prof. H. Nienhuis 1 stem.

Voor den derden kandidaat hadden er drie stemmingen plaats en wel in dier voege:

	Eerste stemming.	Tweede stemming.
Mr. C. T. J. Steinmetz	16	16
Mr. J. E. Paehlig	14	15
Mr. J. Wolthuis	1	
Mr. A. Oudeman	1	1

De derde stemming moest alzoo nu plaats hebben tusschen de heeren Steinmetz en Paehlig, en verkreeg daarbij de heer Steinmetz 17 stemmen, de heer Paehlig 15 stemmen.

De heeren mrs. J. E. van Panhuijs, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal en advokaat te Groningen; J. J. Meder, procureur bij en regter-plaatsvervanger in de Arrondissements-Regtbank te Winschoten, en C. T. J. Steinmetz, regter in de Arrondissements-Regtbank te Groningen, werden aldus op de lijst der kandidaten gebragt en is besloten de lijst aan Z. M. op te zenden.

6). Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 7den September j.l., geleidende 38 exemplaren van 6 hoofdstukken der Grondwet, invoege tot dien dag door de beide Kamers der Staten Generaal waren aangenomen, met tekenneenging, dat de overige ontwerpen, zoodra mogelijk zullen worden ingezonden en de Staten uitgenoodigd tot verkiezing van leden voor de Dubbele Kamer.

De zitting werd daarop opgeheven, en verdaagd tot heden morgen, te 11 uren.

In de buitengewone vergadering van de Provinciale Staten van heden, waarin 30 leden tegenwoordig waren, is, nadat de notulen van de vorige vergadering gelezen en goedgekeurd waren, gelezen een Koninklijk besluit, waarbij wordt bepaald, dat de Staten der Provinciën zullen bijeenkomen tot het benoemen van leden voor de verdubbeling der Tweede Kamer der Staten Generaal op den 9den dezer en dat de Dubbele Kamer zal worden opgeroepen den 18den September aanstaande. Daarna wordt op voorstel van den heer Staatsraad Gouverneur overgegaan tot de verkiezing van vier buitengewone leden voor de Dubbele Kamer.

Eerste stemming.

Mr. R. T. Mees 27 stemmen; mr. A. J. van Roijen 1 stem; mr. G. W. Eekhout 1 stem.

Tweede stemming.

Mr. A. J. van Roijen 27 stemmen; mr. H. A. Spandaw 1 stem; mr. A. Modderman 1 stem, mr. J. J. de Sitter 1 stem.

Derde stemming.

Mr. A. Modderman 24 stemmen; mr. J. J. de Sitter 2 stemmen; G. Reinders 1 stem; mr. H. Nienhuis 1 stem; J. de Sitter 1 stem en J. F. Zijlker 1 stem.

Vierde stemming.

Mr. H. Nienhuis 20 stemmen; mr. J. J. de Sitter 4 stemmen; J. de Sitter 5 stemmen en J. F. Zijlker 1 stem.

Tot leden der Dubbele Kamer zijn aldus benoemd de heeren mr. R. T. Mees, lid van de Staten en procureur te Appingedam, mr. A. J. van Roijen, lid der Staten en notaris te Onderdendam, mr. A. Modderman, lid van de Staten en procureur te Groningen, en mr. H. Nienhuis, hoogleeraar te Groningen.

De Vergadering wordt daarna gesloten.

— Men verneemt, dat het oudheidkundig genootschap van Griekenland, bekend onder den naam van *Archaeologische Maatschappij te Athene*, in hare bijeenkomst van den 17den Augustus l.l., het lidmaatschap dezer inrigting ook heeft aangeboden en opgedragen aan den heer mr. H. O. Feith, raadsheer in het provinciaal geregtshof, archivarius, enz. alhier.

— Ten vervolge van het berigt in ons vorig nommer, betrekkelijk het door het provinciaal Geregtshof alhier uitstellen eener criminele zaak tegen zekeren Velthuis, wordt het niet ondienstig geacht te vermelden, dat gezegd uitstel het gevolg is geweest van het achterblijven van den getuige J. H. A. Hintzen, med. dr. te Usquert, die wegens dit verzuim door bovengemeld Hof, ten behoeve van den Staat, bij lijfsdwang veroordeeld is tot betaling van al de kosten van dagvaardingen, akten, schadeloosstelling aan de andere (verschenene) getuigen en van alle andere kosten door de vertraging veroorzaakt; voorts tot eene geldboete van vijftig guldens, met bevel, dat hij tegen den nader bepaalden dag andermaal gedagvaard — en, des noods, door de openbare magt voor het Hof zal worden gebragt.

— Wij vernemen, dat de herfstkermis, welke alhier aanstaanden Maandag een' aanvang zal nemen, zal worden bezocht door het bekende en groote paardenspel, onder directie van de heeren Loisset en Wollschläger. Eerstgenoemde is de zoon van den heer Baptiste Loisset, die in vroegere jaren de kermissen alhier vele malen heeft bezocht.

— Den 6den dezer is met het vaartuig van G. T. Dijkhuis naar Amsterdam vertrokken H. Tamminga, van Vierhuizen, met zijne familie, bestaande uit zes personen, om zich dáár als kolonist te vestigen op post Groningen, aan de rivier de Saramacca, in Suriname. Uit deze streken is dit de eerste familie, welke het Vaderland verlaat, om *daar* eene betere toekomst te zoeken.

— De groote jagt zal in de provincie Drenthe op den 15den en in onze provincie op den 16den September aanstaande worden geopend.

— De l.l. Vrijdag te Leeuwarden gehouden jaarlijksche harddraverij, waarbij van wege Z. M. den Koning een prijs, zijnde eene fraaije gouden zweep, was uitgeloofd, is in de beste orde afgeloopen. Acht der beroemdste Friesche harddravers dongen naar den prijs, welke behaald werd door de bruin langstaart merrie, *het Haasje*, bereden door H. Wijbenga, en toebehoorende aan den heer M. D. Anema, te Ried, en wel tegen de kortstaart, *Willemijntje*, bereden door P. J. de Boer, en toebehoorende aan den heer S. van de Wint, te Midlum.

— In het belang van den veehandel, deelen wij het volgende uittreksel mede, voorkomende in een reglement, vastgesteld door het Engelsch Parlement, *tot voorkoming van de verspreiding van besmettelijke ziekten onder de schapen en ander vee*, van den 16den Augustus 1848, en hetwelk reeds op de schepen, welke te Londen met vee aankomen, wordt toegepast:

„Wanneer schapen besmet met, of lijdende aan pokziekte (*variola ovis*), of eene andere dergelijke kwaal te koop worden gesteld of geveild, of pogingen worden aangewend, om dezelve op eenige markt of eenige andere openbare verkoopplaatsen, waar ander vee gewoonlijk wordt geveild, te verkoopen of ter verkoop aan te bieden, zal ieder inspecteur of ander beambte, belast met het toezigt over zoodanige markt, ieder policie-beambte, ieder ander persoon, daartoe aangesteld door den burgemeester (mayor), of door twee vrederegters, binnen welker regtsgebied zoodanige markt gehouden wordt, of ieder ander persoon, daartoe van Staatswege aangesteld, gemagtigd zijn, zoodanig vee in beslag te nemen. Van zoodanig beslag zal kennis worden gegeven aan den burgemeester (mayor), of vrederegter. Deze zullen òf de schapen aan de eigenaars terug geven, òf gelasten, dat dezelve, benevens de tot stalling, voeding en ligging derzelve gediend hebbende houten, latten, planken, ruiven, etensbakken, hooi, stroo en alle andere zaken, die men oordeelen mogt, de besmetting aan ander vee te kunnen mededeelen, worden vernietigd of daarmede zoodanig gehandeld worden als men dienstig zal oordeelen, of in dezen later bepaald mogt worden. — Iedere overtreding, tegen het voren bepaalde, zal gestraft worden met eene geldboete van niet hooger dan twintig ponden sterling (*f* 240.)

Nopens den verderen loop der Grondwetsherziening zegt het *Handelsblad*, o. a., het volgende:

„Heden Zaturdag [en verder Maandag, den 11den dezer] zullen nu de *provinciale Staten* bijeenkomen, om over te gaan tot de verkiezing van de buitengewone leden der Tweede Kamer. — Reeds is de *dubbele Tweede Kamer* tegen Maandag, den 18den dezer, bijeengeroepen, om den gewigtigen arbeid der Grondwets-herziening in nadere overweging te nemen. — Daarna moet die ten tweedenmale de *Eerste Kamer* doorloopen en alsdan is de belangrijke taak ten einde gebragt. — Dan kan er een *definitief ministerie* worden gevormd. — Dan kan het zich met kracht aan de regeling van binnenlandsche en buitenlandsche vraagstukken wijden. — Dan zal Nederland het heerlijke voorbeeld hebben geleverd, van in onrustigen tijd zijne staatkundige hervorming in rust en orde te hebben volbragt."

Bijzondere berigten uit Noord-Duitschland.

GRONINGEN, 11 September.

In het *Naschrift* onzer *Bijzondere Berigten uit Noord-Duitschland*, — welk Naschrift, wegens het laat in den avond aankomen alhier van den Duitschen post, slechts in een gedeelte van onze oplaag kan worden opgenomen, — hebben wij reeds het berigt gegeven van den even belangrijken, als plotselingen keer, dien de zaken in Duitschland hadden genomen, te weten: in Frankfort, in Berlijn en in de Hertogdommen, en wel ter zake van den ten onregte door „*Pruissen*" en niet door het *centrale bestuur van „Duitschland*" met Denemarken gesloten wapenstilstand. De berigten, in dit ons no. medegedeeld onder Frankfort en Berlijn, geven dienaangaande eenige verdere inlichting; en wij bepalen ons hier tot de volgende korte zamenvatting van eenige latere ons geworden berigten:

Niet alleen in de Hertogdommen, waar velen even zeer ontevreden zijn over den *inhoud* van den gesloten wapenstilstand, als over de *wijze*, waarop dezelve eindelijk is tot stand gekomen, — en de strijd over deze aangelegenheid in Duitschland heeft tot nu toe nagenoeg nog alléén geloopen over dit laatste punt, — maar ook in het hart van Duitschland schijnt zich de *Republikeinsche partij* thans reeds weder meer voor te doen, zóó zelfs, dat men openlijk verkondigt, „dat, bijaldien de Nationale Vergadering in Frankfort thans den wapenstilstand voor een' Duitschen oorlog in naam van den ouden Bond laat sluiten en denzelven niet verwerpt, — dat alsdan de roep klinke: heil den Badenschen Republikeinen, die de lafhartigen en verraders uit elkander jagen!" — enz. Het toeval is deze partij zeker gunstig geweest, daar juist op denzelfden dag in Kiel, Frankfort en Berlijn de nieuwe verwikkeling begonnen is.

In Itzehoe is de burgerij zelfs reeds zoo verre gegaan, dat zij de secretarissen van graaf *Moltke* — den benoemden voorzitter van het nieuwe gemengde bestuur der Hertogdommen — heeft gevangen genomen.

In Berlijn is, den 5den dezer, de zoo bekend gewordene en veel belovende publicatie van den Koning van Pruissen, van den 19den Maart, en aanvangende met de woorden: „*Aan mijne lieve Berlijners!*" weder gedrukt en alom door de burgers aangeslagen, — zeker ter herinnering aan de toen gedane beloften.

Het is van belang op te merken, dat, terwijl men in Frankfort heeft besloten, „om de uitvoering der ten behoeve van den gesloten wapenstilstand genomene militaire maatregelen te doen staken", — men daarmede nog in geenen deele heeft willen te kennen geven, dat men den wapenstilstand *op zich zelven* afkeurt. Want het staat vast, dat de stemming der Vergadering tot nu toe alléén gold de fondamenteele vraag: of er in Duitschland *inderdaad* een centraal bestuur bestaat, en of de afzonderlijke mogendheden *verpligt* zijn, zich naar die magt te voegen en haar te erkennen, niet alleen door woorden, maar bepaaldelijk *door daden*. Deze vraag nu is het eigenlijk alléén, waarop in dezen oogenblik aller oogen in Duitschland en in Europa gevestigd zijn. — Want de val van het eerste Duitsche Rijksministerie is het gevolg — en zal ook verder de oorzaak worden — van eene volledige verandering van de politiek des centralen bestuurs; met andere woorden: er heeft nu weder eene *omwenteling van het Duitsche staatsleven* plaats gevonden, die, — wij hopen het van ganscher harte — verder onbloedig moge afloopen. Op den bodem der geheele, zoo belangrijke aangelegenheid ligt altijd de vraag: is ook in Duitschland de *wil des volks* souverein? en is dat volk het *alleen*, of niet? Dit nu zal thans moeten blijken — en voor goed worden bepaald.

Ten slotte deelen wij nog mede, dat het Bürgerverein in Hamburg een adres heeft ingezonden bij de Standenvergadering in Kiel, waarin het de vergadering bezweert, „*de Noord-Albingische Republiek uit te roepen!*" — en dat wij eene ministerieel voor het Duitsche centrale bestuur hebben gezien, waarop niet minder dan *zes* Hoogleeraren voorkomen, met Prof. Dahlmann aan het hoofd, die, echter, luidens berigten, geene roeping gevoelde, om aan het hoofd des ministerie's te komen. Onder de nieuwe ministers werd ook de beroemde Prof. Mittermaier genoemd.

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

Petersburg, 29 Augustus. Gisteren zijn alhier door de cholera nog slechts 22 personen aangetast; 26 zijn hersteld, 6 overleden en 379 in behandeling gebleven. — De ziekte neemt dus, gelukkig, hier aanhoudend af.

Berlijn, 8 September. Van den 4—5den dezer zijn weder aangegeven 64 nieuwe cholera-gevallen.

Van den 5—6den weder 44 gevallen.

Van den 6—7den 37 gevallen.

Van gisteren tot heden middag weder 47 gevallen.

Daaruit schijnt te blijken, dat ook alhier de ziekte in allen gevalle niet toeneemt. — Maar luidens bijzondere berigten, zoude het aantal personen, die door de cholera hier ter stede worden aangetast, en ook dat van hen die er aan bezwijken, stellig grooter zijn, dan de officiële opgaven vermelden.

Ook in Potsdam zoude de ziekte toenemen en vrij erg van aard zijn.

[Tot op den 2den dezer waren van de 425 personen, die tot dien tijd toe te Berlijn waren aangetast 261 overleden, 43 genezen, en 121 in behandeling gebleven].

Maagdeburg, 3 September. Van de militairen, die op het einde der vorige week de cholera van Stettin herwaarts hebben overgebragt, zijn 7 ziek geworden en overleden. Deze hebben de besmetting verder verbreid, zoodat de ziekte nu vooral in de wijken langs de Elbe heerscht.

Konstantinopel, 24 Augustus. De cholera maait nog altijd hier wekelijks ongeveer 250 menschen weg.

Ook in Trebisonde, Adrianopel, Aleppo en Hama woedt zij nog steeds met dezelfde hevigheid.

Daar ds. A. J. Molenaar, van Scheveningen, voor de beroeping naar Delfshaven bedankt heeft, zoo is den 8sten alhier door den kerkeraad de volgende nominatie geformeerd, twaalftal: dd. G. Barger, te Vreeland; P. T. van den Berg, in 't Woud; J. F. Blaauw, te Renswoude; B. J. Westerbeek van Eerten, te Varseveld; Th. A. Fruin, te Pernis; W. L. F. Moltzer, te Waalwijk; R. A. Soetbrood Piccardt, th. dr., te Pijnacker; P. van Roggen, te Kethel; J. Saffrie, in de Rijp; P. A. van der Scheer, te Baambrugge; E. J. van Spankeren, te Zuidland; en J. C. de Vijver, te Zegveld. Zestal: dd. Barger, Blaauw, Moltzer, van Roggen, Saffrie en van Spankeren.

Door Z. M. zijn bij besluit van den 3den September j.l., no. 76, onder anderen goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeente en hierna genoemd, als: van Leeuwarden, onder de classis van dien naam, op T. Modderman Az., theol. dr. en predikant te Oudkerk c. a.; van Obergum, onder de classis van Middelstum, op D. Cannegieter, predikant te Hiaure c. a., en van de Waalsche Hervormde gemeente te Leyden, op D. Chantepié de la Saussaye, predikant te Leeuwarden.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 6 Sept., kapit. *de Groot* Sieka, van Riga; *Dijkstra* vr. Geertje, van Hamburg; den 8sten *Vos* Reina, van Riga; *van der Woude* Hoop en Liefde, van Rostock; *Wolthuis* vr. Klasina, van Accumersijl; den 9den *Joosten* Goede Verwachting, van Greifswald. — Te Texel den 6 Sept., *Tap* Maria Beerta, van Riga; den 7den *Bakker* jonge Tjamming, van Newcastle; den 8sten *Hazewinkel* Onderneming, van Newcastle; *Keezer* Koophandel, van Engeland. — In het Vlie den 6 Sept., *Vos* Reina, van Riga; *Onnes* Johanna Geertruida en *Dekker* Onderneming, beide van Memel. — Te Helvoet den 6 Sept., *de Boer* Hoop en Verwachting, van Koningsbergen; den 7den *Sap* Vriendschap, van Stockholm. — Te Vlissingen den 6 Sept., *Klasen* de Vriendschap, van Riga. — Te Brielle den 5 Sept., *Jonker* Alida, van Kiel. — Te Londen den 4 Sept., *Klasen* Alida Margaretha, van Groningen; den 5den *Bakker* Tjatsina, van Amsterdam. — Bij Deal den 3 Sept., *Jaski* Stad Utrecht, den 4den *Swart* Sumatra en *Visser* Dorothea, alle drie van Amsterdam n. Batavia. — Bij Penzance den 3 Sept., *Zeven* de 3 Gebroeders, van Batavia n. Rotterdam. — Te Valery sur Somme den 5 Sept., *Dik* Henriette en *Harding* Alida, beide van Riga. — Te Hull den 4 Sept., *de Jonge* jonge Clemens, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 28 Aug., *Kleininga* Maria Laurentia, van Groningen; *Dik* Justina Petronella, van Antwerpen. — Te Koppenhage den 2 Sept., *Nagel* Gebina Maria, van Bayonne. — Te Frederickstad den 21 Aug., *Gnodde* Vrienden, van Purmerend. — Te Liverpool den 6 Sept., *Bakker* Neptunus, van Rotterdam; *Stuit* jr. Johannes, van Harlingen. — Te Boston den 5 Sept., *de Boer* Jantje, van Hamburg. — Bij Aldbro den 4 Sept., *Brouwer* de Hoop, van Amsterdam n. Londen. — Te North Shields den 5 Sept., *Engelsman* de Hoop, van Amsterdam. — Te Harwich den 4 Sept., *Jenkins* Jane, van Groningen. — Te Stockholm den 29 Aug., *Mulder* ..... Jantina, van Groningen. — Te Memel den 26 Aug., *Drent* Eendragt, van Bremen. — Te Dantzig den 29 Aug., *Nieboer* Elisabeth, van Amsterdam; *Wever* jonge Hendrik, van Hamburg; *Scherpbier* Eendragt, van Emden. — Te Altona den 3 Sept., *Broeckema* Maria en den 4den *Zoutman* vr. Ida, beide van Newcastle. — Te Hamburg den 2 Sept., *Kremer* Elisabeth, van Memel; den 4den *Holstein* Josina Wilhelmina, van Rotterdam.

Binnengekomen in het Vlie den 7 Sept., kapit. *de Groot* jonge Cornelis, van Newcastle. — Te Helvoet den 8 Sept., *Oldenburger* Alida, van Riga. — Te Gravesend den 7 Sept., *Brouwer* de Hoop, van Amsterdam. — Te Guernsey den 4 Sept., *de Jonge* de Weldaad, van Dantzig. — Te Kroonstad den 29 Aug., *Smit* Margina, *de Boer* de Vriendschap en den 30sten *Vos* Catharina Knelsina, alle drie van Bremen; *Post* Waakzaamheid, van Hamburg; *Gnodde* Aurora, van Antwerpen. — Te Sandhamn den 29 Aug., *Mulder* jonge Hendrik, van Delfzijl. — Te Dantzig den 4 Sept., *Oldenburger* Agatha, van Purmerend. — Te Warnemunde den 2 Sept., *Bakker* Annegina, van Petersburg. — Te Hamburg den 6 Sept., *Hansen* Catharina, van Liverno; *Douwes* Ons Genoegen, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 5 Sept., *Nieland* Hoop en Liefde en *Dan* Gesina, beide van Groningen.

In lading te Newyork den 12 Aug., kapit. *Post* Foska Helena, voor Amsterdam.

Zeilklaar te Newyork den 16 Aug., *de Weerd* Anna Elisabeth, naar Suriname. — Te Marseille den 1 Sept., *Zeilstra* Kaashandel, naar Hamburg.

Vertrokken van Amsterdam den 6 Sept., kapit. *Botje* Johanna Sara, naar Bilbao; *Breeland* Hendrika Arentina, naar Bergen; *Brouwer* Noordstar, op avontuur; den 7den *Stuit* Eendragt, naar Bridford; *Stuitvoet* Margaretha Gesina, naar Hull; den 8sten *Bossinga* Amicitia, naar Hamburg; den 9den *Buining* Magdalena, naar Livorno; *Pronk* Jantina Alida en *Teensma* jonge Brechtus, beide naar Petersburg; *Greven* Goede Hoop, naar Bremen. — Van Helvoet den 6 Sept., *Stuit* Merwestroom, naar Bergen; den 7den

Postema juffer Fresina, naar Liverpool; *Hazewinkel* Lucas Wicher, naar Dantzig. — Uit het Vlie den 5 Sept., *Westers* Anna Elsina, naar Liverpool. — Van Vlissingen den 4 Sept., *Douwes* Isabella, naar Marseille; den 5den *Scherpbier* Goede Verwachting, naar Hartlepool. — Van Duinkerken den 4 Sept., *Wilkens* Harmonie, naar Petersburg. — Van Kroonstad den 28 Aug., *de Boer* Hendrika, naar Amsterdam. — Van Bolderaa den 30 Aug., *Orre* de 2 Gebroeders en den 31sten *Bakker* Elsina, beide naar Elseneur. — Van Bergen den 28 Aug., *van Wijk* Jennij, naar Petersburg. — Van Hamburg den 4 Sept., *Bakker* Jantje en *Hazekamp* Vriendschap, beide naar Hoogezand. — Van Bremerhaven den 3 Sept., *Bos* vr. Hillechiena, naar Dokkum; *Visser* Tietje, naar Groningen. — Van Cuxhaven den 1 Sept., *Bekkering* Vriendschap, naar Lynn; *de Vries* de 2 Gebroeders, naar Riga. — Van Dantzig den 29 Aug., *Blouw* Gesina en *Mellema* jonge Tjallink, beide naar Amsterdam. — Van Warnemunde den 1 Sept., *Patje* Annagina, naar Straalsund.

Vertrokken uit het Vlie den 7 Sept., kapit. *Mooi* Tiessina, naar Koningsbergen; *Brouwer* Lumina, naar Laurvich — Van Hartlepool den 6 Sept., *Kuipers* vr. Maria, naar Amsterdam. — Van Memel den 30 Aug., *Boon* Jacoba Hazewinkel en den 1 Sept. *Bekkering* Ulrika, beide naar Amsterdam. — Van Pillau den 1 Sept., *Haverbult* jonge Johanna, *Harding* Margaretha, *Scholtens* Sjoumenta en *Bieze* Bouwina, alle vier naar Amsterdam. — Van Dantzig den 2 Sept., *Bakker* Hendrika Margaretha, naar Groningen; *Mulder* Goede Hoop, naar Edam. — Van Greifswald den 2 Sept. *Waterborg* Fokkina, naar Lynn. — Van Wismar den 1 Sept., *Broekema* Ida Hillechiena, naar de Maas. — Van Travemunde den 6 Sep., *Waterborg* jonge Frederik, naar Engeland. — Van Cuxhaven den 6 Sept., *Boomgaard* Antje Witsenborg, naar Nantes.

Het schip *de Aastroom*, kapit. Kok, geladen met 28 lasten rogge en 80 garneermatten, den 23 Junij van Rostock vertrokken en gedestineerd naar Amsterdam, is den 30 Aug., des avonds te tien uren, met zeer veel moeite en averij voor de Ezumazijl gekomen; de lading was warm en broeijende en den 1 Sept. heeft men met lossen een aanvang gemaakt.

Het schip *Mathilda Maria*, kapit. van der Velde, van Kroonstad naar Amsterdam, is met schade aan de boeg en tuigaadje uit zee terug gekomen, zijnde in den nacht van den 22 Aug. bij Kokskär door een groot schip aangezeild.

HARLINGEN, 9 September. Binnengekomen den 5den kapit. *Onnes* Johanna Geertruida en *Dekker* de Onderneming, beide van Memel. — Vertrokken den 4den *Helmers* Stad en Lande en *Verstok* Jacoba, beide naar Noorwegen; *Mulder* Magretha, op avontuur; *Visser* Maria, naar Engeland; den 5den *Kroon* Hoffnung, naar Noorwegen; *Franken* Verwachting, naar Engeland; den 6den *Cappen* Concordia, en den 7den *Brouwer* Geziena, beide naar Noorwegen; den 8sten *de Weerd* Pieter, naar Engeland.

ZOUTKAMP, 10 September. Vertrokken den 5den kapit. *Kamphuis* Siewerdina, naar Southampton; *Alberts* Vriendschap, *Drewes* de 2 Gebroeders, den 6den *Brouwer* Harmina en *Hangelbroek* Eendragt, alle vier naar Londen.

DELFZIJL, 10 September. Binnengekomen den 3den kapit. *Luken* jonge Jan, van Norden; *Kassens* Anna Maria, van Carolinerzijl; *Erenius* Dorothea en den 5den *Forma* vr. Antje, beide van Leer; *Strakhouder* Annette, van Norden; *Joosten* Hindrika, van Bremen; den 6den *Schoon* Onderneming, van Norden; *Korvenga* vr. Sijke, van Ditzum; *Klein* Jantina, van Bremen; *Modder* vr. Stijna, van Emden; *Löscher* Leda, van Norden; *Krook* Eensgezindheid, den 9den *Gnodde* jonge Jan, *Panjer* vr. Wijka, *Visser* Tietje en *Puister* Maria, alle vijf van Bremen. — Vertrokken den 1sten *Stuitje* Jochemina, naar Emden; den 4den *Postema* vr. Margaretha, naar Meppen; *Weits* Geertruida Alida en *Smaal* Hillechiena, beide naar Noorwegen; den 5den *Katt* Stad Emden en *Poort* Gezina Hinderika, beide naar Hamburg; *Pronk* Roelina, naar Noorwegen; den 6den *Bragt* de 4 Gebroeders, naar Ditzum; *Drewes* Johanna, naar Bremen; *de Roth* Wesselina, naar de Jahde; *Rozeboom* Onderneming, naar Leer; den 7den *Hazewinkel* Roelfina Giezen, van Memel n. de Braak; *Legger* Regina en *Oostra* Hillechiena, beide van Windau n. de Braak; *Dongevilel* Felia Carolina, van Bordeaux n. Bremen; *Alex Hostin* Bon Père, van Bayonne n. Hamburg; *Tammen* Margaretha, van Londen n. Hamburg; *Pronk* Hillechiena, van Lyn Regis n. Hamburg; *de Groot* Jantina, den 8sten *Pot* Weldaad, *Stenger* Vriendschap en *Schreuder* Sijlina Titia, alle vier naar Noorwegen; *Boekhout* Johannes Hermannes, op avontuur.

Het schip *Liefdadigheid*, kapit. Lukje, van Cardiff naar Kroonstad, heeft na geëindigde reparatie de reis weder voortgezet.

TERMUNTERZIJL, 10 September. Binnengekomen den 8sten kapit. *Burmann* vr. Gesina, van Leer; *Buss* vr. Aagje, van Norderneij. — Vertrokken den 3den *Jurgens* Antina, naar Norderneij; *Burmann* vr. Gesina, naar Leer; den 4den *Reusien* de Handel, naar Noorwegen; *Feiken* vr. Aaltje, naar Larreld; den 5den *Pasman* vr. Elisabeth, naar Leer; den 6den *Legger* Geerdina den 7den *Boswijk* vr. Hendrika en *Dik* de 4 Gezusters, alle drie naar Noorwegen.

Lijst der Nederlandsche Schepen, welke de Sond gepasseerd zijn.

30 Aug. Balk, Leonora Johanna (Harlingen), van St. Ubes naar Riga.
Brouwer, Aurora (Harlingen), van St. Ubes naar Riga.
Mink, Frederik (Amsterdam), van Delfzijl naar de Oostzee.
31 —— Polter, twee Broeders (Pekela), van Cadix naar Riga.
Oldenburger, Agatha (Groningen), v. Purmerend n. de Oostz.
Schuuring, Antina (Pekela), van Straalsund naar Elseneur.
Scholtens, de vr. Wiegerdina (Wildervank), v. Amst. n. Stokh.
Scholtens, Geertruida Johanna (Gron.), v. Yarm. n. de Oostz.
1 Sept. Nagel, Afina Alberdina (Pekela), v. Antwerpen n. de Oostz.
Lamback, vrouw Johanna (Delftshaven), v. Riga n. Delftsh.
Scherpbier, Jantina Frouwina (Pekela), v. Newc. n. Wismar.
Meihuizen, Jantje Nanninga (Wilderv.), v. Berg. n. Koningsb.
2 —— Flik, Geerdina Berta (Veendam), v. Rotterdam n. Koningsb.
Swart, Helena (Amsterdam), van Amsterdam naar Riga.
Bossinga, Ceres (Veendam), van Amsterdam naar Petersburg.
Rosema, Gezina Jantina (Groningen), v. Bremen n. Petersb.
van Wijk, jonkvrouw Maria (Oostwold), van Riga n. Rotterd.
v. d Veer, Wilhelmina Frederika (Harl.), v. Riga n. de Maas.
Wijkmeijer, Margaretha (Pekela), van Riga naar de Maas.
Posthumus, Anna Willem (Schierm.), v. Koningsb. n Amst.
Visser, de Vriendschap (Amsterdam), van Riga n. Amsterd.
Nagel, Gebiena Maria (Veendam), van Bayonne n. Koppenh.
van Dijk, Annechiena Lucia (Delfzijl), v. Rugenw. n. Lijnn.
Stomp, Leentje (Groningen), van Newcastle n. Koningsberg.
3 —— Meijer, Pieter (Veendam), van Dantzig naar Edam.
Huisman, Anna Luitzia (Pekela), v. Petersburg n. Amsterd.
Hoveling, Avontuur (Veendam), van Dantzig n. Zaandam.
de Boer, Lamina (Groningen), v. Stolpemunde n. Groningen.
Kamminga, Johanna Wilhelmina (Zierikzee), van Fredrhamn (naar Zierikzee.
Ebling, de Vrede (Groningen), van Dantzig naar Edam.
4 —— Spijkman, Marinus en Geertruida (Zierikzee), v. Fredrh. (naar Zierikzee.
Brokema, Hillechina Kristina (Pekela), v. Memel n. Amst.
de Grooth Bakker, Catharina (Pekela), v. Koningsb. n. Amst.
de Jonge, vrouw Martha (Pekela), v. Straalsund n. Amsterd.
Engelsman, Niessina Schuringa (Veend.), v. Rott. n. Petersb.
5 —— van der Baan, Johanna (Amsterdam), v. Riga naar de Maas.
Koerter, Cornelia Catharina (Harlingen), v. Riga n. Amst.
de Jonge, Frouwina Elisabet (Pekela), van Riga n. de Maas.
Hazewinkel, Grietje Mollema (Veend.), v. Abbeville n. Riga.
Struik, Fenna Gerarda (Sappemeer), v. Riga n. Antwerpen.

De Wind den 30sten en 31sten Augustus W.N.W; den 1sten, 2den, 3den en 4den September N.W.

ELSENEUR, 5 September 1848.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 11 September 1848.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . .	van 4 Ponden	24 Cts.,	per ℔	08⁵ Cts.
De Grofweiten Bol . . .	„ 5 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „	23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12⁵ Cts.,	„ „	42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11⁵ Cts.,	„ „	38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 5 Oncen	11 Cts.,	„ „	36 Cts.

Voor eensluidend uittreksel,

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 8 *September*.

TARWE.	GERST.	O. Bl. Voer 42 » f 2,60
Oude ℔ f	N. Winter 54 ℔ f 3,50	N.Zw. Voer 38 » » 2,50
Oml. 72 » » 8,00	» 56 » » 3,80	» 41 » » 2,65
» 74 » » 8,50	» » »	» 44 » » 2,80
Old. 70 » » 7,00	» » »	
» 72 » » 7,50	» » »	N. BOONEN.
» 74 » » 8,00	» » »	Paardb. f 4,75 f 5,25
ROGGE.	Knobbe 58 » » 3,70	ZADEN, ENZ.
O. Inl. 66 ℔ f 4,60	» 60 » » 4,00	Gr.Gort f 6,75 f 7
» 68 » » 5,00	HAVER.	Par.100N. f 10 f 12,50
» 70 » » 5,40	N. Dikke 44 ℔ f 2,65	Kools. v. f 7 tot f 9
N. dito 66 » » 4,50	» 46 » » 2,95	Cromh. f 9 f 9,25
BOEKWEIT.	» 48 » » 3,20	Raapol. p. v. f 32,50
N.Gr. Zd. 62 ℔ f 3,80	» 50 » » 3,40	Boter ¼ Ton 1ste soort
» 64 » » 4,20	» » »	f 25,50 f 26
» » »	O.Bl. Voer 38 » » 2,40	2e Dito f 23,50
Veen » »	» 40 » » 2,50	3e Dito f

De handel was over het geheel zeer lusteloos. — Tarwe ging tot genoteerde verlaagde prijzen weinig om. — Rogge mede tot genoteerde verlaagde prijzen te vergeefs aangeboden. — Nieuwe Boekweit 70 cents lager verkocht. — Gerst tot 20 cents lager traag afgaande. — Beste soorten Haver in een doen, geringe kwaliteit lager. — Nieuwe Boonen als genoteerd verkocht. — Gort stil. — Koolzaad met weinig kooplust en genoteerde prijzen moeijelijk te bedingen.

AMSTERDAM, 8 *Sept.* Tarwe bij gerijven als noteren verkocht. Poolsche soorten schaars ter veil: 132 ℔ Hoogl. Kleefs. f 280; 128 ℔ Gron. f 260; 134 ℔ Rost. f 315. — Van Rogge bij partij 122 ℔ Pruiss. f 170. — Gerst hooger verkocht: 106 ℔ Nassau-Dietsche f 150. — Boekweit wederom f 20 lager afgegeven, als: 121 ℔ n. Holst. (gewas 1848) f 180; 119 ℔ n. Gooysche, welke tot f 175 geveild werd, kon maar f 170 opbrengen; jarige soorten vonden geene begeerte.

Nog verkocht van Rogge bij partijen: 117 ℔ Petersburger f 158.

Koolzaad, verkocht: o. Holst. 53 p. vl.; op 9 vat dadelijk en in Sept. 56½ p. vl.; Oct 58 p. vl.; April 59 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk iets williger, op levering in een doen: per 6/w. f 34,50; vlieg. f 33,75 a 50 a 75; Oct. f 33,50 a 75; Nov. f 33,75 a f 34; Dec. f 34 a f 34,25; Mei f 34,50. — Lijnolie per 6/w. f 28,50; vlieg. f 27,50. — Hennepolie per 6/w. f 36,25; vlieg. f 35,25.

LONDEN, 6 *September*. Sedert j.l. Maandag waren de aanvoeren van vreemde Tarwe groot, doch die van andere graansoorten matig. Tarwe souteneert zich ten volle op de prijzen van den vorigen marktdag, maar de affaire bleef beperkt. Het bedrag der aanvoeren is: 1980 qrs. engelsche, 11,260 qrs. vreemde Tarwe; 80 qrs. engelsche, 6810 vreemde Gerst; 350 qrs. engelsche, 8920 qrs. vreemde Haver; 2010 zakk. engelsch Meel.

Gisteren is de Boter flaauw en lager verkocht, prima Friessche tot 92/-.

LONDEN, 8 *September*. De graanmarkt was heden iets vaster, dan eergisteren, en ofschoon de prijzen van Maandag niet konden worden overschreden, souteneerden zij zich toch volkomen; Gerst tot de vorige notering tragelijk van de hand gaande; Haver, Boonen en Erwten hielden zich op de prijzen van Maandag.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 9 *September*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 44¾, 44 13/16, 44⅞; Dito Certific. 3 pCt. 52¼, 52⅜, 52⅜; Dito Dito 4 pCt. 68⅜, 68⅝, 68⅝; Amortis.-Syndic. 3½ pCt. 68, 68½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 36¾, 37. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 8⅜, 8 7/16; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 8 1/16, 8 5/16, 8 5/16; Dito bij Dito Onbep. Stukken 5 pCt. 8; Dito Binnenl. a 6 m. 3 pCt. 18 1/16, 18 3/16, 18 3/16; Coup. *Ardoin* 6 3/16, 6 5/16; Fransche Uitgestelden 2 1/16, 2⅛. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 21; Dito Dito 4 pCt. 22¼, 22½, 22¼. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 97¼, 97¾, 97¾; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 86; Dito bij *Hope* 4 pCt. 76; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 75 13/16. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 69, 70, 69½; Dito 2½ pCt. 36¼, 36⅜, 36⅞; Ecuador 1 7/16; Ven. 2¼ pCt. 15⅜, ½.

Voor alle soorten onzer binnenl. fondsen waren heden betere koersen te bedingen. In Integralen vertoonde de omzet nog al eenige levendigheid.

De meeste der vreemde fondsen waren insgelijks tot hoogere prijzen gezocht, hetgeen voornamelijk het geval was met Oostenrijksche, waarvan de 5 pCts. zich ruim 1 pCt. en 2½ pCt. Metall. ½ pCt. sedert gisteren verbeterd hebben.

Braz. 1824 v. 200 £ 72½.

Koers van het geld: Prolongatie 2½; Beleening 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 44 13/16; Ard. a £ 510 8 3/16; Binnenl. 3 pCt. 18 3/16 a ¼.

AMSTERDAM, 10 Sept. EFFEKTENSOCIETEIT, te 4½ uur.

Integr. 44 11/16, ⅝, 9/16, ⅝. 4 pCt. 68½. Sp. Binnenl 3 pCts. 18 3/16. Metalliek 5 pCts. 69⅜, ¼. Dito 2½ pCts. 36½, ⅜, 9/16.

De stemming was heden over het algemeen iets flaauwer, zonder dat de handel eenige bijzondere levendigheid vertoonde.

ADVERTENTIEN.

*** De belanghebbenden worden verwittigd, dat het **AKADEMISCH GASTHUIS** te *GRONINGEN* weder zal **geopend** worden op MAANDAG, den **18**den SEPTEMBER eerstk.

Men vervoege zich ter **opneming** van **Uitwendige Zieken** bij den Hoogleeraar **A. A. SEBASTIAN**, van **Inwendige Zieken** bij de Hoogleeraren **J. BAART DE LA FAILLE** en **F. Z. ERMERINS** en van **Kraamvrouwen** bij den Hooglr. **J. BAART DE LA FAILLE**.

GRONINGEN, 12 September 1848.

VERGADERING der AFDEELING ***WINSCHOTEN*** van het ***Ned. Zend. Genootschap***, op DONDERDAG, den 14den SEPTEMBER 1848, des namiddags te *twee uren*, ten Huize van E. VAN DIJK, te *Winschoten.*

J. SINNINGHE DAMSTÉ, P.ZN.,
Secretaris.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van een' *ZOON* M. W. BROUWER—VERKOUTEREN.

KORKANGE, 4 September 1848.

Eenige kennisgeving.

*** NORG, 10 September 1848. Mijne Echtgenoote J. K. LOFVERS beviel heden van eene DOCHTER.

C. MEIJER, *Predikant.*

*** Heden beviel van eenen ZOON ANNA CARDINAAL, geliefde Echtgenoot van

B. ALRINGH HESSELINK.

SNEEK, 9 September 1848.

*** Bevallen van eene DOCHTER A. HECKMAN, Echtgenoote van

I. J. SMEDES,
Koopman in Vensterglas en Verfwaren.

GRONINGEN, 11 September 1848.

*** Heden overleed aan eene korte, doch hevige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 78 jaren, onze hartelijk geliefde Vader Mr. GERHARD JACOB KEISER, *Lid der Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.*

GRONINGEN, 6 September 1848.

Mr. **J. W. KEISER.**
Mede namens mijne Broeders en Zusters.

*** Heden overleed, tot onze en der onzen bittere droefheid, onze geliefde Dochter SARA ALIDA, in den bloeijenden leeftijd van bijna zeventien jaren, na eene hevige ziekte van slechts weinige dagen.

WINSCHOTEN, 6 September 1848.

J. J. MEDER.
J. MEDER, geb. **POST.**

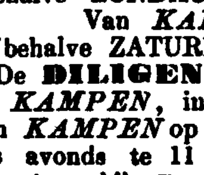
Strekkende deze tot *algemeene en bijzondere* kennisgeving.

*** Heden trof mij de diepst gevoelige slag mijns levens, daar het den Almagtige behaagde, na eene hevige ziekte van weinige dagen, door den dood van mij weg te nemen mijne teeder geliefde Echtgenoote HILJE WUBBES BONTKES. Zij bereikte den ouderdom van ruim 47 jaren, van welke ik omtrent 27 jaren met haar door een' hoogst gelukkigen echt was vereenigd. Gedurende die jaren was zij de vreugde van mijn leven, en, in den vollen zin des woords, de Moeder der negen Kinderen, uit onzen echt gesproten, van welke acht, nog in leven zijnde, met mij de dierbare afgestorvene beweenen. Wat ik met de mijnen verlies, zullen allen erkennen, die haar in haar Christelijk leven gekend hebben, en mag ik vertrouwen, dat bij allen hare gedachtenis zal blijven als van eene edele van haar geslacht, die ons zoo vroeg is ontvallen, maar overgegaan tot een hooger leven.

WINSCHOTER-ZIJL, 7 September 1848.

ABEL R. POT.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.

SEPTEMBER 1848.

Van *AMSTERDAM* naar *KAMPEN:* (behalve ZONDAGS) dagelijks, des morgens te 6 uren.

Van *KAMPEN* naar *AMSTERDAM:* (behalve ZATURDAGS) dagelijks, des namiddags te 1½ uur.

De **DILIGENCE** van *GRONINGEN* naar *ZWOLLE* en *KAMPEN*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *KAMPEN* op *AMSTERDAM*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uren, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij **C. A. FRIGGE**; — terwijl de Reizigers zóó vroegtijdig te *Amsterdam* aankomen, om met den laatsten Spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. Voorts loopt deze Dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem*, *Nijmegen* en *Cleef*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den derden trein.

Verkoop van Turf.

De **RENTMEESTER** van de *STADS VEENEN* en *TER APEL* gedenkt, onder nadere goedkeuring van BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *GRONINGEN*, door den Heer Mr. **S. C. H. PICCARDT**, Notaris in het Kanton *Pekela*, op DONDERDAG, den **21**sten SEPTEMBER 1848, des morgens precies te TIEN uren, ten Huize van den Logementhouder R. H MIDDEL, te *Oude Pekela*, publiek aan de meestbiedenden, in **zes perceelen**, te verkoopen: **DE STADS VIERDE TURF**, welke dit jaar in de *PEKELA* is GEGRAVEN.

De Voorwaarden van Verkoop zullen vier dagen bevorens, ten Huize van Verkoop, ter lezing liggen.

GRONINGEN, 11 September 1848.

De Rentmeester van de Stads Veenen en Ter Apel:
J. L. TRIP.

Verkoop van Turf.

De **RENTMEESTER** van de *STADS VEENEN* en *TER APEL* gedenkt, onder nadere goedkeuring van BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *GRONINGEN*, door den Heer Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Advokaat en Notaris ter standplaats *Veendam*, op VRIJDAG, den **22**sten SEPTEMBER 1848, des morgens precies te TIEN uren, ten Huize van H. A. MUNNEKE, Verlaatsmeester aan het *Nieuwe Stads Kanaal*, publiek aan de meestbiedenden, in **twaalf perceelen**, te verkoopen: **DE STADS VIERDE TURF**, welke dit jaar bijlangs het *NIEUWE STADS KANAAL*, op de STADS PLAATSEN aldaar enz. is GEGRAVEN.

De Voorwaarden van Verkoop zullen vier dagen bevorens ten Huize van Verkoop ter lezing liggen.

De Rentmeester van de Stads Veenen en Ter Apel:
J. L. TRIP.

HOUTVEILING *in de Altena*, *bij Groningen, op* Donderdag, den 14den Septemb. 1848,

des voormiddags te elf uren, onder werkelijke Houtkoopers, van frisch aangevoerde FREDERIKSTADSCHE en andere NOORDSCHE VUREN en RIGASCHE en DANTZIGER GREENEN BALKEN, benevens JUFFERS, KOLDERS, DEELEN, DUIGEN, STOLPEN, ENZ.

D. VAN HOUTEN.

BOELDAG van HAVER.

DONDERDAG, den 14den September 1848, des namiddags te vier uren, zullen, ten Huize van den Kastelein F. WALLENGA, op de *Nieuwe Koehkoek*, bij uitmijning worden verkocht: pl. m. **600** Hokken **HAVER**, staande op het LAND van het *Selwerder Klooster.*

FIRMA **Steen & Comp.**

BELANGRIJKE VERKOOP VAN Vaste Goederen IN *OOSTVRIESLAND.*

De Erfgenamen van wijlen den Heer H. GROENEVELD en Vrouwe A. M. KEISER, gedenken, door den Notaris **TROLEN**, residerende te *Weener*, publiek te verkoopen:

I. Op WOENSDAG, den **27**sten SEPTEMBER 1848, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van den Kastelein BRAUER, te *Jemgum:*

TWEE TIGCHELWERKEN, met daarbij behoorende **LANDERIJEN**, groot te zamen 71 Grazen, en nog buitendien 87 Grazen uitmuntend **GROENLAND**, alles in onderscheidene perceelen, gelegen bij *Jemgum.*

II. Op DONDERDAG, den **28**sten SEPTEMBER, des namiddags te één uur, ten Huize van den Kastelein WIETSES, te *Weener:*

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met daarbij behoorende 100 Grazen **BOUW-** en **GROENLAND**, alles in onderscheidene perceelen, gelegen bij *Weener.*

III. Den **EIGENDOM** van eene *Behuisde Heerd Land*, te *Drie Huizen* gelegen, wordende bij AALDRIK JANS in Erfpacht bezeten, voor eene jaarlijksche canon van f 500—00 Ned. Ct.

IV. Op VRIJDAG, den **29**sten SEPTEMBER, des namiddags te één uur, ten Huize van den Kastelein DAHM, te *Weener:*

De **ADELIJKE BURG**, *SPENNINGBURG* genoemd, bestaande uit eene HEEREN BEHUIZING en SCHUUR, benevens TUINEN, VRUCHTHOVEN en LANDERIJEN, te zamen groot ruim 200 Grazen, alles in onderscheidene perceelen, gelegen te *Stapelmoer*, en nog **TWEE BOERENPLAATSEN**, gelegen te *Holthuizen.*

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van opgemelden Notaris, waar de Conditiën van den 18den September af ter lezing zullen liggen.

*** Mr. **H. DE SITTER**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten gevolge REGTSAUTORISATIE, publiek verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, no. 50, met de **BEKLEMMING** van 3 Bunders *Land*, tot huur doende f 30—00.

II. De **BEKLEMMING** van 4½ Bunder, huur doende f 63—00.

III. DITO van 4 Bunders, huur doende f 40—00.

Alles te *Veenhuizen*, onder *Finsterwolde.*

Te aanvaarden de Landerijen dadelijk, de Behuizing Mei 1849.

Deze Verkoop zal plaats hebben op VRIJDAG, den 22sten September 1848, ten Huize van den Kastelein HARM G. SMIT, te *Finsterwolde.*

Informatiën ten Kantore van den Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP:

tegen den 1sten Augustus 1849: een **HUIS** aan de Vischmarkt en Stoeldraaijersstraat, waaraan zonder groote kosten een TUIN zou gevoegd kunnen worden. In eigendom bewoond door Mevr. VAN LIMBURG BROUWER.

G. A. Weinberg, *in de Stoeldraaijerstraat*,

heeft de eer te berigten, dat hij op nieuw ontvangen heeft en tot buitengewoon goedkoope prijzen verkoopt meest alle tot het **MANUFAKTUURVAK** behoorende **ARTIKELS**, waaronder bijzonder uitmunten eene groote partij STOFFEN voor DAMES KLEEDJES, ZWARTE en GEKLEURDE ORLEANS, PARAMATHAS, NAVARINAS, LUSTERS, MOUSELIN DE LAINE en meer andere ARTIKELEN, te veel om te noemen; houdt zich ten vriendelijkste gerekommandeerd.

Bij den ondergeteekende zijn voortdurend te verkrijgen diverse soorten van **KEIJEN**, in verschillende grootten; ook worden dezelve door hem **franko** ter Plaatse geleverd, in zooverre daartoe geregelde gelegenheid bestaat.

G. KLOOS,
Hoofdsteeg te *Rotterdam.*

Echt Arrowrood

en **SURINAAMSCHE SIGAREN**, alsmede **PATENT-WASKAARSEN**, bij

P. T. MULDER,
aan de Vischmarkt.

Men vraagt alhier op eene bloeijende SCHOOL eenen **ONDERWIJZERS-KWEEKELING** en eene **KWEEKELING** tot **ONDERWIJZERES**. Adres bij den Heer J. H. VAN DE WEIJER, O. Ebbingestraat.

---

f 5000

wordt aangeboden, als EERSTE HIJPOTHEEK op **HUIZEN** of **LANDERIJEN**. Te bevragen bij W. H. SCHUITEMA, Commissionair in Wissels in de Kattenhage, lett. C no. 159.

In eene HUISHOUDING zonder KINDEREN wordt aan **3 à 4 JONGELIEDEN** aangeboden: **KOST** en **INWONING**, desverkiezende met **VRIJE KAMER**. Adres bij den DRUKKER DEZER.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.